

**UCHWAŁA NR LXI/1283/23
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 30 marca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021 -
2023” za 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.) w wykonaniu uchwały nr XXXIII/723/21 Rady Miasta Katowice z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023”

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2022 roku „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr LXI/1283/23

Rady Miasta Katowice

z dnia 30 marca 2023 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA
2021-2023 za 2022 rok**



Spis treści

I. Wstęp	3
II. Opis przedsięwzięć realizowanych w 2022 roku w podziale na poszczególne priorytety, cele szczegółowe i zadania	3
Priorytet 1 Wspieranie funkcjonowania rodziny	3
Cel szczegółowy 1. Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego	3
Priorytet 2 Wspieranie edukacji, rozwoju dzieci i młodzieży, organizacja wolnego czasu	14
Cel szczegółowy 1. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	14
Cel szczegółowy 2. Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów	17
Cel szczegółowy 3. Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży	19
Cel szczegółowy 4. Sport, rekreacja i wypoczynek	23
Priorytet 3 Wspieranie funkcjonowania rodzin ze specyficznymi trudnościami, stanowiącymi zagrożenia rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci	29
Cel szczegółowy 1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	29
Cel szczegółowy 2. Profilaktyka i leczenie uzależnień	30
Priorytet 4 Przeciwdziałanie ubóstwu rodzin z dziećmi i zabezpieczenie socjalne	32
Cel szczegółowy 1. Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych	32
III. Podsumowanie i rekomendacje	34
IV. Źródła finansowania programu	35

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny na lata 2021 - 2023 wynika z potrzeby podnoszenia jakości funkcjonowania systemu wspierania rodziny oraz podejmowania zintegrowanych działań wspierających dziecko i rodzinę, zmierzających do deinstytucjonalizacji, głównie poprzez utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej.

Celem głównym Programu jest rozwijanie lokalnego systemu wsparcia rodziny.

Sprawozdanie za 2022 rok przedstawia dane bazowe do prowadzenia analiz porównawczych w kolejnych latach jego realizacji.

Opis przedsięwzięć realizowanych w 2022 roku w podziale na poszczególne priorytety, cele szczegółowe i zadania

Priorytet 1 Wspieranie funkcjonowania rodziny

Cel szczegółowy 1. Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego.

Zadanie 1. Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej. Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów dzielnicy. Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Pracownicy socjalni prowadzą także procesy usamodzielniania wychowanków opuszczających specjalistyczne ośrodki wychowawcze oraz domy dziecka. Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania tj.:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty”, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- udział w spotkaniach z asystentem rodziny, na których omawiana jest praca z rodziną w ramach usługi asystenta rodziny oraz dzielone są zadania do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego jak i innych specjalistów - członków zespołu, skierowane na poprawę funkcjonowania rodzin,
- ustalanie programu usamodzielnienia z wychowankami placówek opiekuńczo - wychowawczych i placówek specjalistycznych oraz monitorowanie realizacji programu, a także przyznawanie i rozliczanie pomocy finansowej na usamodzielnienie, kontynuację nauki oraz pomocy rzeczowej,
- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno - pedagogicznych nakierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci,

- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo - wychowawczych i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej - w 2022r. z uwagi na pandemię, spotkania w przeważającej części odbywały się online lub/i w formie pisemnej,
- udział w zespołach dotyczących pełnoletnich wychowanków w placówkach opiekuńczo - wychowawczych nadal w nich przebywających - w 2022r., z uwagi na pandemię, spotkania w przeważającej części odbywały się online lub/i w formie pisemnej,
- udział w posiedzeniu dotyczących oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o którym mowa w art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- współpracę z parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,
- pełnienie funkcji opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, doradcy tymczasowego,
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: wydawanie paczek dla dzieci i seniorów, Wigilia dla nieformalnych klubów seniora, Wigilia organizowana przez Zakon Maltański w formie kierowania osób, Złot Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym organizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno - Turystyczne,
- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny, a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu ds. pracy z rodziną,
- podejmowanie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zależnym,
- kierowanie dzieci do udziału w koloniach organizowanych przez MOPS oraz Kuratorium,
- przyznawanie i wydawanie paczek dla dzieci w wieku 5-13 lat z rodzin z dochodem poniżej kryterium wg ustawy o pomocy społecznej,
- przyjmowanie wniosków na dodatek osłonowy, dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych, dodatek elektryczny.

Mając na uwadze wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, pracownicy socjalni inicjują i realizują programy dostosowane do potrzeb środowisk lokalnych.

W ramach powyższych programów specjaliści podejmują pracę w oparciu o zdiagnozowane już problemy, jak również podejmują szeroko rozumianą profilaktykę. Adresatami programów są rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, usamodzielniający się wychowankowie, osoby bezrobotne oraz osoby starsze i niepełnosprawne.

Zadanie 2. Świadczenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w ramach zadania pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób, kierowane jest do mieszkańców Katowic, którzy mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód oraz w przypadku poradnictwa prawnego dodatkowo z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945).

Zakres świadczonych usług:

- a) **poradnictwo prawne** realizowane poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów,
- b) **poradnictwo psychologiczne** realizowane poprzez proces diagnozowania, profilaktyki i terapii,
- c) **poradnictwo rodzinne** obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi realizowane było w 2022 roku przez Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz Sekcję Prawną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Prowadzone w ramach ich działalności zadania obejmowały diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej.

Poradnictwo psychologiczno - pedagogiczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Wsparcie psychologiczne świadczone przez psychologów Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii udzielane było także osobom starszym zamieszkującym Mieszkanie Chronione Wspierane w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a.

Poradnictwo pedagogiczne realizowane było również w ramach „Treningu Umiejętności Rodzicielskich” przez pedagoga Centrum Poradnictwa Specjalistycznego. Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane były do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Spotkania przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. Spotkania odbywały się w systemie indywidualnym.

W 2022 roku, w związku z pandemią COVID – 19, kontynuowano możliwość korzystania ze wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w postaci rozmów telefonicznych lub konsultacji on-line za pomocą komunikatora WhatsApp z możliwością video rozmowy lub poprzez aplikację MStTeams.

Poradnictwo prawne świadczone było nieodpłatnie przez zatrudnionych w MOPS konsultantów ds. prawnych i obejmowało w szczególności porady świadczone z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów. Porady świadczone były w poszczególnych dzielnicach miasta Katowice, również poprzez teleporady.

Z poradnictwa specjalistycznego mieszkańcy Katowic mogą skorzystać w sześciu publicznych poradniach, to jest:

1. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 1 w Katowicach przy ul. Rataja 14
2. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2 w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a)
3. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 3 w Katowicach przy ul. Szopienickiej 58
4. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 5 w Katowicach przy ul. Okrzei 4
5. Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Katowicach przy ul. Sokolskiej 26
Specjalistycznej Poradni Rodzinnej w Katowicach przy ul. Okrzei 4.

Do zadań poradni, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 199 z późn.zm.) należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,

- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne roku szkolnym 2021/2022 objęły zajęciami **12 352** uczniów, (w roku ubiegłym: **9 413** uczniów), wydały **1 776** orzeczeń (w roku ubiegłym: **1 641** orzeczeń) oraz **3 057** opinii (w roku ubiegłym: **3 376** opinii), udzielały różnego rodzaju form pomocy nauczycielom, rodzicom i wychowawcom oraz innym osobom.

Zadanie 3. Zapewnienie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin ukierunkowanej na niesienie pomocy członkom rodziny w celu ich lepszego funkcjonowania oraz terapii środowiskowej dzieci, młodzieży i ich rodzin.

W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu wsparcia psychoterapeutycznego w formie psychoterapii indywidualnej, rodzinnej i psychoterapii par. Ze względu na trwającą pandemię COVID-19 kontynuowano możliwość prowadzenia sesji on-line za pomocą komunikatora WhatsApp z możliwością video rozmowy lub poprzez aplikację MSTeams.

Psychoterapia jest celowym i planowanym oddziaływaniem psychologicznym, zmierzającym do złagodzenia lub usunięcia objawów, z którymi pojawia się klient lub (i) do poprawy funkcjonowania psychicznego i społecznego, wspierającym dążenia osoby lub rodziny do zdrowia i rozwoju. Celem psychoterapii jest zmniejszenie nasilenia objawów zaburzeń psychicznych lub ich usunięcie, wspomaganie, ochrona i stabilizacja zdrowia psychicznego, przepracowanie różnego rodzaju kryzysów i trudności, przywrócenie zdolności do przeżywania i umiejętności cieszenia się życiem, rozwój osobowości pacjenta w kierunku lepszej realizacji swoich celów życiowych, poszerzenie świadomości dotyczącej własnego funkcjonowania, poprawa jakości życia.

Zadanie 4. Prowadzenie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków takich jak: sposób wykonywania władzy rodzicielskiej, relacje między opiekunami/rodzicami, kontakty z dziećmi, ustalenie planu opieki rodzicielskiej, sprawy majątkowe.

Mediacje dają możliwość wspólnego rozwiązywania sporu przez strony, bez narzucania im rozwiązań, które nie zawsze są zgodne z ich potrzebami. Biorąc udział w mediacji strony mają możliwość przedstawić fakty z własnej perspektywy, wyrazić swoje obawy i uczucia, a przede wszystkim decydować w swojej sprawie i o sobie. Mediacje prowadzone były w sprawach rodzinnych oraz rozwodowych i separacyjnych. Mediacje prowadził mediator wpisany na listę mediatorów przy Sądzie Okręgowym w Katowicach, uprawniony do prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych zatrudniony w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Zadanie 5. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron rodziny, zasobów rodziny, zasobów lokalnych oraz instytucjonalnych.

Rodzinie przeżywającej sytuacje kryzysowe i problemowe udzielana jest kompleksowa pomoc służąca utrzymaniu dziecka w rodzinie. W 2022 roku każda rodzina mogła skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa, w tym zwłaszcza prawnego i psychologicznego oraz mediacji rodzinnych i terapii. Rodziny przeżywające problemy w wypełnianiu swych funkcji mogły skorzystać także ze wsparcia asystenta rodziny. Celem usługi asystenta rodziny była poprawa sytuacji życiowej rodzin, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich.

Zadanie 6. Wsparcie rodzin poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Na terenie miasta Katowice funkcjonują placówki wsparcia dziennego, których głównym celem jest **wsparcie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej**. Dzieci uczęszczające do placówek wsparcia dziennego wywodzą się z rodzin kwalifikujących się do pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych patologią społeczną lub uzależnieniami. W pracy z dzieckiem placówki współpracują z rodzicami/opiekunami dzieci, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd. Przy zapewnieniu opieki nad dziećmi oraz przy wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań placówki mogą korzystać

z pomocy wolontariuszy. Pod opieką jednego wychowawcy w jednym czasie może przebywać maksymalnie 15 dzieci.

Placówki wsparcia dziennego są prowadzone w formie:

1. **opiekuńczej**: zapewniającej opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań,

2. **specjalistycznej**: zapewniającej socjoterapię, terapię, korekcję, kompensację, logopedię; realizującej indywidualne programy korekcyjne, psychokorekcyjne lub psychoprofilaktyczne, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną, socjoterapię,

3. **podwórkowej**: realizującej animację i socjoterapię.

Głównym zadaniem placówek wsparcia dziennego jest utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. Priorytetem jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m.in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężanie trudności opiekuńczo - wychowawczych oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa.

Katowickie placówki wsparcia dziennego funkcjonują przez minimum 6 godzin dziennie w każdy roboczy dzień tygodnia (w przypadku świetlic i klubów młodzieżowych), trzy razy w tygodniu przez minimum 4 godziny dziennie (w przypadku kół zainteresowań) oraz średnio przez 3-5 dni w tygodniu, przez około 4 godziny dziennie w przypadku pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę. Podczas pobytu w świetlicy/klubie młodzieżowym podopieczni otrzymują wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie.

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice zleca prowadzenie placówek wsparcia dziennego katowickim organizacjom pozarządowym i podmiotom kościelnym w różnych punktach miasta, zapewniając w ten sposób pracę w środowisku, w którym funkcjonuje rodzina. W 2022 roku prowadzonych było **20 placówek** w różnych formach:

Lp.	NAZWA I ADRES PLACÓWKI	ORGANIZACJA PROWADZĄCA	DZIELNICA, W KTÓREJ FUNKCJONUJE PLACÓWKA	LICZBA MIEJSC
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO W FORMIE SPECJALISTYCZNEJ				
ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE				
1	Świetlica Specjalistyczna ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom, ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Śródmieście	67
2	Świetlica Specjalistyczna ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „GNIAZDO”, ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Koszutka	35
3	Świetlica Specjalistyczna św. Jacka ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Dąb	40
4	Świetlica Specjalistyczna św. Agaty ul. Solskiego 2, 40-749 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Murcki	30

5	Świetlica Specjalistyczna św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, 40-020 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Śródmieście	30
6	Świetlica Specjalistyczna św. Barbary ul. Młodzieżowa 10, 40-485 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Giszowiec	30
7	Świetlica Specjalistyczna ul. Gliwicka 148, 40-857 Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”, ul. Andrzeja 12a, 40-061 Katowice	Załęże	55
SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE				
8	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom, ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice	Śródmieście	20
9	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „GNIAZDO”, ul. Morcinka 19a, 40-124 Katowice	Koszutka	20
10	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy ul. Gliwicka 148, 40-857 Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”, ul. Andrzeja 12a, 40-061 Katowice	Załęże	15
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO W FORMIE OPIEKUŃCZEJ				
ŚWIETLICE OPIEKUŃCZE				
11	Świetlica Opiekuńcza św. Wojciecha ul. Chopina 14/1, 40-093 Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka, ul. Dębowa 23, 40-106 Katowice	Śródmieście	25
12	Świetlica Opiekuńcza NIKISZ Pl. Wyzwolenia 18, 40-749 Katowice	Polskie Towarzystwo Kulturalne, ul. Francuska 102/4, 40-163 Katowice	Janów – Nikiszowiec	30
13	Świetlica Opiekuńcza dla dzieci przedszkolnych ul. Mikusińskiego 8, 40-146 Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika, ul. Mikusińskiego 8, 40-146 Katowice	Wełnowiec - Józefowiec	15
14	Świetlica Opiekuńcza zwana Klubem „Szansa dla Każdego” ul. Maja 36/2, 40-096 Katowice	Stowarzyszenie „Szansa dla Każdego”, ul. Maja 36/2, 40-096 Katowice	Śródmieście	30

KOŁA ZAINTERESOWAŃ				
15	Koło Zainteresowań EKIPA ul. Bednorza 20, 40-384 Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska, ul. Bednorza 20, 40-384 Katowice	Szopienice-Burowiec	30
16	Koło Zainteresowań „W Słonecznej Krainie” ul. Dudy Gracza 6, 40-008 Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska, ul. Warszawska 18, 40-006 Katowice	Śródmieście	15
17	Koło Zainteresowań „Bezpieczna Twierdza” ul. Panewnicka 13, 40-709 Katowice	Fundacja „Indeks do Przyszłości”, ul. Stawowa 5/7, 40-095 Katowice	Ligota- Panewniki	45
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO W FORMIE PRACY PODWÓRKOWEJ REALIZOWANEJ PRZEZ WYCHOWAWCĘ				
18	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”, ul. Andrzeja 12a, 40-061 Katowice	Załęże	nie dotyczy
19	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę	Fundacja „Jesteśmy dla Was”, al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	Bogucie	nie dotyczy
20	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę	Fundacja „Jesteśmy dla Was”, al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	Śródmieście	nie dotyczy
RAZEM:				532

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzone są placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej jako Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe. Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią istotny element systemu wsparcia rodziny. Obejmują swoimi oddziaływaniami mieszkańców okolicy, w której są usytuowane, a dzięki temu, że funkcjonują lokalnie znajdują się bardzo blisko potrzebujących i ich problemów. Placówki te wspierają rodzinę, lecz jej nie zastępują. Proponują skuteczną pomoc w zakresie lepszego radzenia sobie przez rodziców w zakresie opieki i wychowania dzieci, niejednokrotnie zapobiegając konieczności umieszczenia dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wsparcie ma charakter wielopłaszczyznowy - zarówno umożliwienie zaspokojenia podstawowych potrzeb, jak wyżywienie, poprawa higieny, zapewnienie bezpieczeństwa i opieki osób dorosłych, jak i pomoc w nauce, kształtowanie umiejętności społecznych, rozwój zainteresowań, zdolności i talentów, wsparcie emocjonalne, korekcja zachowań i postaw asocjalnych. Rodzicom i opiekunom wychowanków proponowane jest poradnictwo dotyczące kompetencji związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Z informacji zwrotnych uzyskiwanych od rodziców wychowanków oraz instytucji i organizacji, z którymi współpracują świetlice i kluby wynika, że placówki te są bezpiecznym, przyjaznym miejscem dla wychowanków, w którym znajdują one akceptację, uwagę i możliwość rozwoju. Zadaniem placówek wsparcia dziennego jest utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych, umożliwiają dzieciom pobyt w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki oraz wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie. Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m.in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężanie trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa.

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzone są placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej jako:

Świetlice Specjalistyczne

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	25+10*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Pl. Powstańców 3	50+8*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74a	34+9*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35a	39+9*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	41+7*
RAZEM	189+43*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych i wakacji letnich w 2022 r.

Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	16
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	24
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	16+1*
RAZEM	56+1*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych i wakacji letnich w 2022 r.

Zadanie 7. Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

Adresatami ww. zadania są dzieci i młodzież oraz rodziny będące mieszkańcami miasta Katowice. Zakres świadczonych usług obejmuje:

- organizację: imprez plenerowych (festynów, pikników), konferencji, warsztatów, szkoleń z zakresu działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- prowadzenie działań mających na celu ukazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego w rodzinnym gronie,
- integrację międzypokoleniową.

W dniu 30 lipca 2022 roku miasto Katowice zorganizowało **Integracyjny Piknik Rodzinny Polsko-Ukraiński**. Piknik ten zorganizowany został w trzech lokalizacjach, tj. na Placu Sławika i Antalla, w Parku Powstańców Śląskich oraz na terenie Żłobka Miejskiego przy ul. Uniwersyteckiej. W trakcie Pikniku, trwającego od godziny 12.00 do 14.30 (czas trwania imprezy został skrócony ze względu na panujące w tym dniu warunki atmosferyczne – ulewny deszcz) przygotowanych zostało wiele atrakcji dla całych rodzin. Piknik podzielony został na strefy tematyczne:

- **strefę kultury**, w której odbyły się występy m.in. zespołu Czarnobywci, Grupy 51, zespołu Troye Zillia, konkursy gwary śląskiej, międzypokoleniowe pokazy artystyczne twórców ukraińskich, wystawa prac ukraińskiej malarki, pokazy gry na bębnach afrykańskich,
- **strefę zabawy**, w której przygotowano wiele atrakcji dla rodzin z dziećmi np. pokaz magika, szcudlarzy, dmuchańce, animacje dla dzieci, malowanie twarzy, warsztaty plecienia makramy, malowanie kamieni, tworzenie ekologicznych zabawek oraz instrumentów muzycznych, tatuaże z henny, zabawy i gry z udziałem psów terapeutycznych, kolorowe warkoczyki, fotobudkę, warsztaty kwiaty/wianki/bransoletki w kolorze żółto-niebieskim, sesję foto w ukraińskim stroju, bańki mydlane XXL, zwierzątka z balonów, mini golf,

- **strefę zdrowia**, w której znajdował się punkt informacyjny NFZ (możliwość założenia Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego), stoisko ZUS (możliwość założenia profilu na Platformie Usług Elektronicznych ZUS PUE), stoisko edukacyjne z zakresu pierwszej pomocy, punkt porad dietetycznych, gdzie można było wykonać bezpłatne badania: glukozy, cholesterolu, saturacji, ciśnienia tętniczego,
- **strefę gastronomiczną**, w której odbywały się warsztaty zero waste (przygotowanie zupy chłodnik oraz potrawy z kurczaka wraz z degustacją), można było poczęstować się bezpłatną kawą, herbatą, zimnymi napojami (sokami, lemoniadami), zdrowymi słodyczami, odbył się pokaz baristy wraz z degustacją kawy, można było także spróbować pierogów ukraińskich oraz drożdżówek z kapustą, dostać popcorn czy watę cukrową.

Zadanie 8. Wsparcie rodziny poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim.

Żłobek Miejski w Katowicach, w ramach swojej działalności, zapewnia dzieciom opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, gwarantuje właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka. Na bieżąco analizowane jest zapotrzebowanie mieszkańców na opiekę żłobkową i zaspokajane są ich potrzeby poprzez adekwatne zwiększanie bazy miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim w Katowicach.

W 2022 r. na terenie miasta Katowice funkcjonował jeden Żłobek Miejski z 13 Oddziałami zlokalizowanymi w różnych dzielnicach miasta. Dysponował on łącznie **949** miejscami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Miesięczna opłata za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim w Katowicach wynosiła **400,00 zł** (podlegała częściowym zwolnieniom w zależności od wysokości miesięcznego dochodu netto na członka rodziny i wynosiła odpowiednio **250,00 zł** lub **150,00 zł**). Dzienna stawka żywieniowa (uzależniona od dni obecności dziecka w żłobku i ilości zadeklarowanych posiłków) wynosiła **6,65 zł**.

W 2022 roku Rada Miasta Katowice podjęła uchwałę zwiększającą od 1 stycznia 2023 r. stawkę żywieniową do kwoty 9,50 zł.

Zadanie 9. Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez dotowanie miejsc w żłobkach niepublicznych.

Niezależnie od działań związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki żłobkowej w strukturach Żłobka Miejskiego, miasto Katowice dotuje miejsca opieki żłobkowej w istniejących na terenie miasta placówkach niepublicznych.

Według stanu na 31.12.2022 roku na terenie miasta Katowice zarejestrowanych było **40 żłobków niepublicznych** oraz **1 klub dziecięcy**, które łącznie posiadały **1 802 miejsc** dla dzieci w wieku do lat 3. Dotację otrzymało w całym roku kalendarzowym łącznie **41** żłobków niepublicznych na łączną liczbę **1 823** miejsc opieki (włączając żłobki, które zostały wykreślone w trakcie 2022 roku).

Wysokość dotacji w 2022 roku wynosiła **600 zł** miesięcznie na jedno miejsce opieki na podstawie uchwały Rady Miasta Katowice nr LVIII/1207/18 z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie miasta Katowice.

Zadanie 10. Wspieranie rodzin oraz poprawa warunków ich życia poprzez realizację programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca”.

Program pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” realizowany jest na terenie miasta Katowice od 1 września 2020 roku. Obecnie w programie uczestniczy **13** jednostek miejskich oraz **95** partnerów prywatnych oferujących zniżki, rabaty dla posiadaczy Karty. Zniżki udzielane są w jednostkach kultury, sportu i rekreacji oraz m.in. także w zakresie usług kosmetycznych, fryzjerskich, jubilerskich, prawnych, medycznych, optycznych, turystyki i wypoczynku oraz wielu innych. Cały czas pozyskiwani są też nowi partnerzy programu w celu urozmaicenia oferty dla posiadaczy ww. Karty.

Zadanie 11. Pomoc dla rodzin w ramach rządowego programu „Karta Dużej Rodziny” funkcjonującego jako system zniżek dla rodzin wielodzietnych, na podstawie ogólnopolskiej Karty przyznawanej każdemu członkowi rodziny wielodzietnej.

Program ogólnopolski „Karta Dużej Rodziny” to funkcjonujący od 16 czerwca 2014 roku system zniżek dla rodzin wielodzietnych. O przyznanie Kart mogą ubiegać się rodziny, które obecnie utrzymują co najmniej

trójkę dzieci (dotyczy to również rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka) – niezależnie od dochodu, a od 1 stycznia 2019 r. - także wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek na swoim utrzymaniu posiadali co najmniej troje dzieci.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza/potrzeby 2023 rok
1.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną,	3 764	4 264	4 264
2.	Odsetek liczby osób objętych pracą socjalną do liczby wszystkich rodzin, które zwróciły się o pomoc do MOPS w ciągu roku	49,30 %	53,41 %	53,41 %
3.	Liczba rodzin objętych pomocą MOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1 412	1 255	1 255
4.	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego świadczonego w MOPS	126	102	102
5.	Liczba udzielonych porad z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przez konsultantów prawnych MOPS	5	4	4
6.	Liczba osób korzystających z terapii prowadzonej w MOPS	122	134	134
7.	Liczba osób korzystających z mediacji świadczonych w MOPS	98	98	98
8.	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez organizacje pozarządowe na podstawie umowy zawartej przez miasto Katowice	792*	715**	Zadanie nie będzie realizowane w 2023 r. ze względu na ograniczone środki finansowe
9.	Liczba orzeczeń i opinii wydanych przez katowickie poradnie psychologiczno-pedagogiczne	1 547 orzeczeń 2 806 opinii	1 776 orzeczeń 3 057 opinii	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
10.	Liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny świadczoną przez MOPS	271	277	277
11.	Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez organizacje pozarządowe	532	532	532
12.	Liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez MOPS (narastająco)	264	289	289
13.	Liczba zrealizowanych projektów w ramach zadania: „Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”,	2 umowy zawarte z organizacjami pozarządowymi w trybie tzw. „małych grantów” + 1 Piknik Rodzinny	1 Integracyjny Piknik Rodzinny Polsko - Ukraiński	Pikniki i Imprezy Kulturalno-Integracyjne Polsko-Ukraińskie (łącznie 4 wydarzenia)
14.	Liczba miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Oddziałach Żłobka Miejskiego	949	949	949 + 32 dodatkowe miejsca opieki żłobkowej dla dzieci ukraińskich

15.	Liczba dzieci, które zostały objęte opieką w żłobkach niepublicznych dotowanych przez miasto Katowice	1 992	2 135	1 701***
16.	Liczba Kart programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” wydanych osobom do 18. roku życia, w tym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych	37 307	33 070	33 000 (około 2 750 kart na miesiąc)
17.	Liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny”	3 646	5 884	6 000 (około 500 kart na miesiąc)
18.	Liczba rodzin, którym przyznano „Kartę Dużej Rodziny”	579	1 081	1 320 (około 110 rodzin na miesiąc)

*stan na dzień 31 grudnia 2021 r.

** stan na dzień 31.12.2022 r.

*** zgłoszona przy planowaniu liczba dzieci odpowiadająca liczbie miejsc w zarejestrowanych żłobkach niepublicznych objętych dotacją w 2023 r., wraz z założonym wzrostem liczby miejsc opieki żłobkowej związanym z rejestracją nowych placówek.

Komentarz do powyższych wskaźników:

- udzielanie pomocy niepieniężnej, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia pracy socjalnej w rodzinach, stanowi istotny element udzielanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia, ponieważ **53,41 %** rodzin korzystających z pomocy MOPS objętych jest pracą socjalną;
- zwraca uwagę, że w latach 2021 i 2022 duża liczba osób skorzystała z oferowanego wsparcia psychologiczno – pedagogicznego, mediacji oraz psychoterapii. Mimo iż nieznacznie zmalała liczba osób korzystających ze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego, wzrosła jednocześnie ilość osób korzystających z psychoterapii. Może to świadczyć o większej liczbie osób gotowych do podjęcia bardziej pogłębionej pracy nad zmianą swojego sposobu funkcjonowania. Opisana powyżej oferta wsparcia jest dużym zasobem i cieszy się popularnością wśród mieszkańców miasta;
- w okresie sprawozdawczym udało się także objąć pomocą asystenta rodziny dużą liczbę rodzin. Praca asystentów rodziny staje się coraz bardziej intensywna (większa ilość spotkań z rodzinami). Nadal także spływają wnioski o objęcie usługą asystenta kolejnych rodzin;
- w latach 2021 i 2022 liczba konsultacji prawnych z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, przeprowadzonych przez konsultantów prawnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej była niska, co może mieć związek z prowadzeniem w mieście bezpłatnych, codziennych porad prawnych, z których klienci Ośrodka i pozostali mieszkańcy miasta mogą skorzystać w godzinach popołudniowych;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nadal będzie promował oferowane przez specjalistów wsparcie. Realizacja zadań z zakresu konsultacji i poradnictwa specjalistycznego wpisuje się w działania miasta Katowice nakierowane na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny;
- w 2021 r. z poradnictwa specjalistycznego skorzystały 792 osoby, a w 2022 r. 715 osób, co stanowi spadek o blisko 10% w stosunku do roku poprzedniego. Pośredni wpływ na tę sytuację miał wybuch wojny w Ukrainie, a co za tym idzie gwałtowny wzrost cen wielu towarów i usług. Podwyższeniu uległy także stawki za 1 godzinę usług poradnictwa specjalistycznego, z którego w tej sytuacji skorzystać mogło mniej osób niż w roku poprzednim;
- liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego jest dostosowywana do bieżących potrzeb w obrębie poszczególnych dzielnic czy wieku podopiecznych. W chwili obecnej system wspierania rodziny w postaci zapewnienia miejsc w placówkach wsparcia dziennego jest optymalny, w związku z czym nie planowane jest tworzenie nowych placówek w 2023 r.;
- liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez MOPS ujęta narastająco uzależniona jest od limitu określonego w regulaminie świetlic i klubów, uwzględniającego warunki lokalowe poszczególnych placówek, stąd prognoza na rok 2023 określona została na tym samym poziomie, co w 2022 roku;

- Żłobek Miejski w Katowicach w ramach swojej działalności zapewnia dzieciom opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, gwarantuje właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka. Na bieżąco analizowane jest zapotrzebowanie mieszkańców na opiekę żłobkową i zaspokajane są ich potrzeby poprzez adekwatne zwiększanie bazy miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim w Katowicach. W 2022 r. łączna liczba miejsc opieki żłobkowej we wszystkich 13 Oddziałach wyniosła 949, w roku 2023 planuje się utworzenie dodatkowych 32 miejsc opieki żłobkowej dla dzieci ukraińskich;
- w 2023 roku przewiduje się, że liczba wydanych Kart Katowickiej Karty Mieszkańca utrzyma się na podobnym poziomie jak w roku 2022;
- w 2023 roku przewiduje się, że liczba wydanych Kart Dużej Rodziny utrzyma się na podobnym poziomie jak w roku 2022.

Priorytet 2 Wspieranie edukacji, rozwoju dzieci i młodzieży, organizacja wolnego czasu

Cel szczegółowy 1. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadanie 1. Pomoc finansowa i rzeczowa uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów, realizowana jest poprzez:

- a) stypendium szkolne,
- b) zasiłek szkolny.

Świadczenia dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Udzielanie tych świadczeń ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, słuchaczy i wychowanków z uboższych środowisk. W Katowicach przedmiotowa pomoc realizowana jest w oparciu o uchwałę Nr XL/835/05 Rady Miasta Katowice z dnia 25 kwietnia 2005 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Katowice (ze zmianami). W roku 2022 stypendium szkolne otrzymało **1 153** uczniów, natomiast zasiłek szkolny **33** uczniów.

Ponadto, uczniowie uzyskują dofinansowanie na zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych, w ramach corocznie realizowanego Rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. W 2022 roku dofinansowanie otrzymało **519** uczniów.

Zadanie 2. Zapewnienie miejsca w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych wszystkim chętnym mieszkańcom Miasta.

Liczba miejsc ogółem w przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice w roku szkolnym 2021/2022 wynosiła **8 027**, z czego **2 425** miejsc w przedszkolach została wskazana do rekrutacji. Wynika z tego, że 5 602 zajęły dzieci, których rodzice złożyli deklaracje o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego. Natomiast liczba dzieci biorących udział w całym procesie rekrutacyjnym tj. rekrutacji podstawowej i uzupełniającej wynosiła 2 256. Tak więc stosunek liczby wolnych miejsc dla dzieci biorących udział w rekrutacji tj. 2 425 (nie kontynuujących) do liczby osób biorących udział w rekrutacji tj. 2 256 wynosi 107,49%. Z powyższego wynika, że po zakończonej rekrutacji do miejskich przedszkoli pozostało jeszcze 169 miejsc.

Zadanie 3. Zapewnienie kształcenia specjalnego w samorządowych jednostkach oświatowych dzieciom i młodzieży z wszelkimi niepełnosprawnościami.

Zgodnie z zapisami prawa oświatowego, każdemu dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnemu, tworzy się warunki niezbędne do rozwoju, dostosowując treści, metody i organizację nauczania do możliwości psychofizycznych dzieci oraz zapewnia się możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Celem tego zadania jest nauka dzieci niepełnosprawnych dostosowana do ich indywidualnych potrzeb, zarówno w przedszkolach i szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również korzystanie ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej.

Obecnie jedną z najważniejszych kwestii jest eliminowanie zjawiska izolacji, czyli przyjmowaniu wszystkich uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci niepełnosprawnych, do oddziałów ogólnodostępnych, a nie integracyjnych czy specjalnych. Powyższy model edukacji pozwala na nawiązanie naturalnych relacji dzieci niepełnosprawnych z pełnosprawnymi rówieśnikami, na pomoc i wsparcie przez rówieśników, nauczycieli, specjalistów, na zapewnienie wszystkim dzieciom niepełnosprawnym poczucia przynależności do zbiorowości szkolnej oraz umożliwieniu przeżycia sukcesu. Należy w tym miejscu podkreślić znaczenie przygotowania kadry pedagogicznej, konieczność podnoszenia kwalifikacji oraz wiedzy i doskonalenia kompetencji zawodowych nauczycieli, a także odpowiednie przygotowanie zespołu klasowego na przyjęcie niepełnosprawnego kolegi/koleżanki.

Edukacja włączająca obowiązuje nauczycieli do:

- tworzenia w szkole właściwej atmosfery sprzyjającej budowaniu relacji,
- wspierania procesu uczenia się każdego ucznia w jego indywidualnym tempie,
- organizowania systemu rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów,
- elastycznego podejścia do nauczania w zakresie treści programowych i metod pracy,
- oceniania postępów ucznia w celu budowania motywacji i wspierania jego rozwoju,
- budowania partnerskich relacji z rodzicami.

Liczba wychowanków/uczniów szkół/placówek, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczających do oddziałów ogólnodostępnych, przedstawia się następująco:

- w oddziałach przedszkolnych w przedszkolach i szkołach podstawowych – 136,
- w klasach I-III szkoły podstawowej – 190,
- w klasach IV-VI szkoły podstawowej – 168,
- w klasach VII-VIII szkoły podstawowej – 177,
- w szkołach ponadpodstawowych – 216.

Zadanie 4. Dostosowanie oferty szkolnictwa zawodowego do zapotrzebowania na rynku pracy.

W katowickich szkołach samorządowych ponadpodstawowych oraz szkołach niepublicznych, dla których organem prowadzącym nie jest jednostka samorządu terytorialnego w roku szkolnym 2021/2022 kształcenie zawodowe odbywało się w **113** kierunkach kształcenia zawodowego, z tego:

- a) w technikach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego w **55** kierunkach kształcenia zawodowego,
- b) w branżowych szkołach I stopnia, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego w **23** kierunkach kształcenia zawodowego,
- c) w branżowych szkołach II stopnia, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego w **12** kierunkach kształcenia zawodowego,
- d) w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oraz osoby prawne lub fizyczne, niebędące jednostką samorządu terytorialnego w **22** kierunkach kształcenia zawodowego,
- e) szkole przysposabiającej do pracy w **1** kierunku kształcenia zawodowego.

Zgodnie z brzmieniem obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (Dz. U. z 2022 r., poz. 120) dla województwa śląskiego wyszczególniono kształcenie zawodowe branżowe w 102 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie istotne oraz w 73 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie umiarkowane.

Zgodnie z powyższym stosunek liczby kierunków kształcenia zawodowego branżowego w szkołach branżowych I stopnia i technikach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, jak również osoba

prawna lub fizyczna, niebędąca jednostką samorządu terytorialnego do ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego - zapotrzebowania istotnego i umiarkowanego województwa śląskiego, wyszczególnionych w obwieszczeniu wynosi 57,06%.

Dla wyliczenia przyjęto: 90 zawodów w zakresie zapotrzebowania istotnego i 73 zawody w zakresie zapotrzebowania umiarkowanego, czyli razem 163 zawody zgodnie z brzmieniem obwieszczenia oraz 93 zawody, w których odbywa się kształcenie w szkołach zarówno samorządowych, jak i niepublicznych na terenie miasta Katowice, określone w obwieszczeniu jako zawody zapotrzebowania istotnego i umiarkowanego.

Kierunki kształcenia wskazane w ww. obwieszczeniu w zakresie zapotrzebowania w skali całego województwa lokalnego rynku pracy nie pokrywają się z potrzebami lokalnego rynku pracy. Tak więc kierunki kształcenia zawodowego uruchamiane w mieście Katowice są przede wszystkim odpowiedzią na istotne zapotrzebowanie rynku pracy na terenie miasta i w powiatach ościennych, a nie są wykazane w skali województwa i kraju.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza/potrzeby 2022 rok
1.	Liczba wydanych decyzji o przyznaniu stypendium	1 295	1 153	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
2.	Liczba wydanych decyzji o przyznaniu zasiłku szkolnego	46	33	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
3.	Liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie do zakupu podręczników	415	519	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
4.	Liczba miejsc w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w stosunku do liczby osób rekrutujących się do tych placówek	7 780 - liczba miejsc ogólnie 2 465 - liczba miejsc do naboru 2 118 - liczba dzieci rekrutujących	8 027 - liczba miejsc ogólnie 2 425 - liczba miejsc do naboru 2 256 - liczba dzieci rekrutujących	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
5.	Liczba wydanych przez Prezydenta Miasta Katowice skierowań do kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży	618	579	600
6.	Liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice zgodna z corocznie publikowanym obwieszczeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, w stosunku do ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego	Liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice - 103 w stosunku do określonej w obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego, tj.: 102 kierunki kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie istotne oraz 59	Liczba kierunków kształcenia zawodowego w mieście Katowice - 113 w stosunku do określonej w obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej ogólnej liczby kierunków kształcenia zawodowego, tj.: w 90 kierunkach kształcenia zawodowego jako	Dane są uzależnione od wymogów określanych w corocznym obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej

		<p>kierunki kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie umiarkowane = 57,14%</p>	<p>zapotrzebowanie istotne oraz w 73 kierunkach kształcenia zawodowego jako zapotrzebowanie umiarkowane = 57,06%</p>	
--	--	--	--	--

Komentarz do powyższych danych:

- decyzja o przyznaniu stypendium szkolnego wydawana jest w oparciu o kryterium dochodowe, a przedmiotowe świadczenie może być przeznaczone wyłącznie na cele edukacyjne. Świadczenie 300+, wypłacane od września 2019 r., w ramach rządowego programu „Dobry Start”, stanowiące jednorazowe wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny niezależnie od wysokości osiąganego dochodu, najprawdopodobniej nie wpłynie na zmniejszenie liczby decyzji o przyznaniu stypendium w kolejnym roku ze względu na fakt, iż nie jest ono wliczane do dochodu i nie wpłynie na ewentualne podwyższenie dochodu, uniemożliwiając uzyskanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w oparciu o przepisy oświatowe;
- zasiłek szkolny jest jednorazowym świadczeniem przyznawanym w sytuacji losowej (np. śmierć, wypadek, klęska żywiołowa), tym samym nie sposób przewidzieć tego, jak ten wskaźnik będzie kształtował się w kolejnym roku;
- dofinansowanie do zakupu podręczników przyznawane jest w oparciu o program rządowy realizowany zgodnie z podejmowanym corocznie Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych „Wyprawka szkolna”. Od kryteriów w nim przyjętych zależy liczba uczniów korzystających z dofinansowania;
- liczba miejsc ogółem w przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice w roku szkolnym 2021/2022 wynosiła **8 027**, z czego **2 425** miejsc w przedszkolach została wskazana do rekrutacji. Wynika z tego, że 5 602 zajęły dzieci, których rodzice złożyli deklaracje o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego. Natomiast liczba dzieci biorących udział w całym procesie rekrutacyjnym tj. rekrutacji podstawowej i uzupełniającej wynosiła 2 256. Tak więc stosunek liczby wolnych miejsc dla dzieci biorących udział w rekrutacji tj. 2 425 (nie kontynuujących) do liczby osób biorących udział w rekrutacji tj. 2 256 wynosi 107,49%. Z powyższego wynika, że po zakończonej rekrutacji do miejskich przedszkoli pozostało jeszcze 169 miejsc;
- w katowickich szkołach samorządowych ponadpodstawowych oraz szkołach niepublicznych, dla których organem prowadzącym nie jest jednostka samorządu terytorialnego w roku szkolnym 2021/2022 kształcenie zawodowe odbywało się w 113 kierunkach kształcenia zawodowego.

Cel szczegółowy 2. Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów.

Zadanie 1. Wyróżnianie i nagradzanie dzieci i młodzieży.

W 2022r. przestał obowiązywać Miejski Program Stypendialny dla Uczniów Szczególnie Uzdolnionych „Prymus”. Prezydent Miasta Katowice zarządzeniem Nr 2397/2022 z dnia 17 maja 2022 r. zdecydował o wprowadzeniu nagrody dla szczególnie wyróżniających się uczniów pn.: „Katowicki Diament Edukacyjny”. Intencją leżącą u podstaw stworzenia nowego programu wspierającego uczniów mieszkających i kształcących się w szkołach zlokalizowanych na terenie miasta Katowice była potrzeba odejścia od obowiązującego przez 11 lat systemu stypendialnego, opierającego się na kryteriach twardych, jakim są średnia ocen i tytuły uzyskane w olimpiadach i konkursach przedmiotowych. Spowodowała to potrzeba zainicjowania nowatorskich, bardziej atrakcyjnych działań w obszarze wspierania uczniów, którzy w poszczególnych dziedzinach osiągnęli znaczące sukcesy, rozwinęli talenty czy też wykazali się ponadprzeciętną aktywnością. Dlatego też katalog obszarów podlegających ocenie został rozszerzony o aktywności artystyczne, sportowe czy też społeczne.

Niestety rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2022 roku, młodzi katowiczanie zostali pozbawieni możliwości otrzymania nagrody w ramach „Katowickiego Diamentu Edukacyjnego”. Wojewoda uznał, że jedyną formą wsparcia, jaką w myśl obowiązujących przepisów może przyznać gmina, jest stypendium za wyniki w nauce. Decyzja Wojewody Śląskiego została zaskarżona przez

Prezydenta Miasta Katowice do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Sąd podtrzymał decyzję Wojewody. Aktualnie trwają prace nad nową formułą wsparcia uzdolnionych uczniów.

Tegoroczna, czwarta edycja programu „**Uniwersytet Najlepszych**” realizowana była zarówno w postaci wykładów i warsztatów adresowanych do szerokiego grona nauczycieli i uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w Katowicach i Sosnowcu, jak i indywidualnego tutoringu, w ramach którego wyłoniono 10 ambitnych i zaangażowanych uczniów z katowickich szkół, którzy rozwijali swoje pasje pod okiem tutorów naukowych i rozwojowych z Uniwersytetu Śląskiego. W tym roku udało się zrealizować **76 wykładów**, podczas których uczniowie mogli posłuchać o kryptowalutach, procesie tworzenia gier komputerowych, zmianach klimatycznych w Polsce, polimerach, które zmieniły świat, czy inteligentnych materiałach, a także przygotować się do matury z geografii. Zorganizowano także **13 warsztatów**, które pozwoliły uczestnikom na wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce. Uczniowie ze szkół w Katowicach i Sosnowcu uczestniczyli w warsztatach robotycznych w zakresie programowania oraz w zajęciach, podczas których mogli zobaczyć, w jaki sposób oznacza się zawartość kwasu askorbinowego w owocach i warzywach, czy jak tworzy się mapy cyfrowe. Mogli również dowiedzieć się, jak przeprowadzać ciekawe eksperymenty chemiczne z wykorzystaniem składników dostępnych w każdej kuchni. Dodatkową, specjalną ofertę dla katowickich szkół przygotowali pracownicy Wydziału Prawa i Administracji, którzy nagrali **7 filmów edukacyjnych** oraz zorganizowali zajęcia propedeutyczne dla kandydatów na studia.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza/potrzeby 2023 rok
1.	Liczba uczniów objętych programem stypendialnym „Prymus”	559 o uzyskanie świadectwa ubiegało się 676 uczniów uczących się na terenie miasta Katowice, a wymagane kryteria spełniło 559 uczniów, którzy otrzymali stypendium w wysokości 117,00 zł miesięcznie za osiągnięcia w roku szkolnym 2020/2021, płatne w okresie od września 2021 do czerwca 2022 roku	-*	-
2.	Liczba uczniów uczestniczących w programie „Uniwersytet Najlepszych”	Program nie był realizowany w roku szkolnym 2020/2021	10	15

*w 2022 r. przestał obowiązywać program „Prymus”. Prezydent Miasta Katowice zarządzeniem Nr 2397/2022 z dnia 17 maja 2022 r. zdecydował o wprowadzeniu Nagrody dla szczególnie wyróżniających się uczniów pn.: „Katowicki Diament Edukacyjny”. Niestety rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2022 r., młodzi katowiczanie zostali pozbawieni możliwości otrzymania nagrody w ramach „Katowickiego Diamentu Edukacyjnego”. Wojewoda uznał, że jedyną formą wsparcia, jaką w myśl obowiązujących przepisów może przyznać gmina, jest stypendium za wyniki w nauce. Decyzja Wojewody Śląskiego została zaskarżona przez Prezydenta Miasta Katowice do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Sąd podtrzymał decyzję Wojewody.

Komentarz do powyższych wskaźników:

- w 2022 r. przestał obowiązywać program „Prymus”, aktualnie trwają prace nad nową formułą wsparcia uzdolnionych uczniów;
- tegoroczna, czwarta edycja programu „**Uniwersytet Najlepszych**” realizowana była zarówno w postaci wykładów i warsztatów adresowanych do szerokiego grona nauczycieli i uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w Katowicach i Sosnowcu, jak i indywidualnego tutoringu, w ramach którego wyłoniono 10 ambitnych i zaangażowanych uczniów z katowickich szkół, którzy rozwijali swoje pasje pod okiem tutorów naukowych i rozwojowych z Uniwersytetu Śląskiego.

Cel szczegółowy 3. Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Zadanie 1. Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych.

Wzbogacanie oferty edukacyjnej o dodatkowe zajęcia uzupełniające, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagające rodziców w procesie wychowania, to jeden z priorytetów Miasta.

Do najważniejszych aktywności w tym obszarze należą:

1. Realizacja autorskiego programu edukacji regionalnej „Serce Metropolii - Katowice moje miejsce na Ziemi”. Celem programu jest przekazanie rzetelnej, kompleksowej wiedzy o mieście - miejscu pochodzenia lub miejscu zamieszkania/uczęszczania do szkoły, rozbudzenia poczucia dumy z zachodzących przemian, podniesienia świadomości w zakresie narzędzi i mechanizmów wpływających na kreowanie miejskiej rzeczywistości, rozbudzenie aktywności obywatelskiej, a także propagowanie różnorodności, otwartości i szacunku dla innych. Program realizowany jest w I i II klasach szkół ponadpodstawowych w wymiarze 1 godziny tygodniowo na oddział. W roku szkolnym 2021/2022 wzięło w nim udział **4 351** uczniów szkół ponadpodstawowych.

2. Projekt „Katowice Miastem Fachowców”. Dostrzegając rosnące znaczenie szkolnictwa branżowego i technicznego w procesie rozwoju gospodarczego, Urząd Miasta Katowice wraz z partnerami realizuje począwszy od roku szkolnego 2018/2019 projekt „Katowice Miastem Fachowców”. Projekt ma zachęcić młodzież stojącą przed wyborem dalszej drogi edukacji do podejmowania kształcenia w szkołach branżowych oraz technicznych poprzez pokazanie im atrakcyjnych perspektyw zawodowych. Obserwacje lokalnego rynku pracy wykazują, iż jedną z głównych barier rozwoju działalności przedsiębiorstw jest niedobór wykwalifikowanych pracowników. Wielu przedsiębiorców niszowych branż oraz szeroko pojętego rzemiosła ma trudności w znalezieniu pracowników posiadających niezbędne kwalifikacje i praktyczne przygotowanie do wykonywania danego zawodu. Projekt „Katowice Miastem Fachowców” jest odpowiedzią na te potrzeby, a ukazanie perspektyw zawodowych edukacji branżowej i technicznej ma wzmocnić pozycję Katowic jako gospodarczego centrum regionu. Adresatami projektu i uczestnikami wizyt studyjnych u partnerów są uczniowie klas VII szkół podstawowych.

Projekt realizowany jest w formule czteroetapowej, składającej się z wprowadzającej lekcji wychowawczej, wizyty studyjnej w firmie i w szkole ponadpodstawowej (kształcącej w zawodzie, którego dotyczyła wizyta w firmie) oraz podsumowującej lekcji wychowawczej. Kluczowym etapem projektu są wizyty studyjne w firmach biorących udział w projekcie.

Uczestnictwo uczniów w takich wizytach daje im możliwości poznania: specyfiki pracy w danym zawodzie, praktycznych zasad funkcjonowania firmy, kompetencji wykorzystywanych w danym środowisku pracy, a także możliwości zatrudnienia w przedsiębiorstwie. W dotychczasowych edycjach Projektu uczestniczyli m.in.: PKP Cargo S.A. Południowy Zakład Spółki, Tauron Polska Energia S.A., Śląska Izba Turystyki, Polska Grupa Górnicza S.A., BFC Nieruchomości Johann Bros, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, podpisano 16 listów intencyjnych z przedsiębiorcami, a we wszystkich działaniach projektowych łącznie wzięło udział ponad **2 000** uczniów.

W bieżącym roku szkolnym projekt został rozszerzony poprzez zorganizowanie dwóch edycji: jesiennej i wiosennej, co pozwoli na uczestnictwo większej ilości uczniów w module związanym z wizytami u pracodawców.

3. Program rozwoju edukacyjno-zawodowego P-Tech. W dniu 29 sierpnia 2019 r. Prezydent Miasta Katowice, firmy IBM, Samsung i Fujitsu Technology Solutions oraz Instytut Badań Edukacyjnych podpisali porozumienie w sprawie realizacji programu P-Tech. Patronat honorowy nad programem objął prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki oraz Ministerstwo Cyfryzacji. Głównym celem P-Tech jest wsparcie lokalnych społeczności przez odpowiednie przygotowanie młodzieży do pracy w zawodach o specjalności informatycznej, które oprócz zdobycia dyplomu ukończenia szkoły średniej, wymagają odpowiednich umiejętności, jednak niekoniecznie kilkuletnich studiów wyższych.

W programie realizowanym po raz pierwszy w Polsce uczestniczą dwie szkoły techniczne z Katowic tj.: Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 2 współpracujący z IBM Polska oraz Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe z Katowic - z Fujitsu Technology Solutions.

Najważniejsze działania podjęte w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 2 w roku szkolnym 2021/2022, to m.in.:

- zrealizowanie projektu grantowego Volunteer Excellence Award,
- udział przedstawiciela IBM oraz dyrektora i nauczycieli szkoły w badaniu „Diagnoza potrzeb i ocena potencjału szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie nauki programowania w województwie śląskim w kontekście projektowania wsparcia w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027”,
- podpisanie aneksu do porozumienia w sprawie opracowania i wsparcia pilotażowego programu P-TECH, który włączył do projektu nowego partnera branżowego,
- czterotygodniowe praktyki zawodowe uczniów klas III w IBM oraz Kyndryl Global Services Delivery Centre,
- udział uczniów klas III w „Korepetycjach Linuxowych”,
- zaangażowanie się uczniów w LifePlan Expedition poprzez pomoc podróżnikowi, Panu Markowi Kamińskiemu w realizacji podróży samochodem elektrycznym w towarzystwie robota humanoidalnego NOA,
- otwarcie kolejnego etapu Akademia Mainframe,
- uczniowie technikum otrzymali dostęp do platformy SkillsBuild for Students, na której mogą realizować kursy i zdobywać odznaki m.in. z zakresu sztucznej inteligencji, programowania i kodowania, łańcucha bloków, informatyki kwantowej, mainframe, technologii.

Ponadto uczniowie szkoły uczestniczyli w wielu warsztatach, kursach, seminariach oraz spotkaniach, w tym spotkaniach mentoringowych.

W Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych z Katowic w roku szkolnym 2021/2022, w ramach programu, m.in.:

- zrealizowano zajęcia wykładowe i warsztatowe w łącznej liczbie 180 godzin lekcyjnych,
- uczniowie uczestniczyli w spotkaniu on-line na temat projektu Power4Change, w ramach którego uczniowie programowali robota humanoidalnego NOA, z którym później Pan Marek Kamiński podróżował po Polsce,
- uczniowie zwiedzili NOSPR w Katowicach, gdzie uczniowie poznali techniczne aspekty konstrukcji sali koncertowej, technologię zarządzania dźwiękiem, a także odwiedzili studio nagrań, w którym poznawali zasady realizacji nagrań oraz metody ich komputerowego montażu,
- zrealizowano przez firmę Fujitsu i szkoły partnerskie film promocyjny dotyczący programu P-Tech,
- uczniowie uczestniczyli w spotkaniu „na żywo” z Panem Markiem Kamińskim i robotem NOA,
- podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego, uczniowie z rąk Dyrektora Działu HR firmy Fujitsu oraz trenerów i koordynatorów programu P-Tech, otrzymali certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w ww. edycji programu.

4. Autorski program nauki pływania dla uczniów klas III szkół podstawowych „Jak ryba w wodzie”. Projekt powszechnej nauki pływania skierowany do wszystkich uczniów klas III szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, w wymiarze 1 godziny tygodniowo, realizowany na basenach miejskich oraz z wykorzystaniem sportowej infrastruktury oświatowej. W czerwcu 2021 roku zakończył się pilotaż programu, który został pozytywnie oceniony przez jego uczestników oraz rodziców. Od września 2021 r. zajęcia były realizowane we wszystkich klasach III samorządowych szkół podstawowych. Wzięło w nim udział **2 292** uczniów. Efektem realizacji programu „Jak ryba w wodzie” było również wdrożenie projektu „**Pływacka Elita Katowice**”. W ramach projektu wyłoniono **32** najzdolniejszych pływaków uczestniczących w zajęciach, którzy w minionym roku szkolnym jako uczniowie IV klas szkół podstawowych korzystali z nieodpłatnych zajęć na 2 basenach miejskich. W bieżącym roku szkolnym do infrastruktury obiektów realizujących projekt dołączył trzeci basen miejski w dzielnicy Zadowle.

5. Od roku szkolnego 2022/2023 we wszystkich szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, wdrożone zostały programy zajęć dodatkowych dla uczniów z zakresu kodowania i programowania „Zakodowane Katowice” oraz matematyki „Matematyczne Katowice”.

Program dodatkowych zajęć z zakresu kodowania i programowania „**Zakodowane Katowice**” został opracowany z myślą o uczniu klasy III szkoły podstawowej. Założeniem niniejszego programu jest rozwijanie u uczniów umiejętności logicznego myślenia, rozumowania, wnioskowania, a także kształtowanie kompetencji społecznych. Uczenie się kodowania i programowania to nie tyle nabywanie umiejętności czysto technicznych, ile dbanie o wszechstronny rozwój dziecka. Zajęcia te pozwalają rozwijać umiejętność pracy zespołowej w sposób najbardziej przyjazny dzieciom, poprzez doświadczanie i eksperymentowanie, co przekłada się również na szybkie zapamiętywanie przyswajanych informacji i umiejętne ich wykorzystywanie w praktycznym działaniu. Po rocznym pilotażu w 6 katowickich szkołach podstawowych (w którym wzięło udział 282 uczniów), od dnia 1 września 2022 roku program został skierowany do uczniów klas III szkół podstawowych w wymiarze 1 godziny tygodniowo dla oddziału.

Program dodatkowych zajęć z zakresu matematyki „**Matematyczne Katowice**” został opracowany z myślą o uczniu klasy IV szkoły podstawowej. Założeniem niniejszego programu jest rozbudzenie u uczniów zainteresowania matematyką, wykorzystując w tym celu ich naturalną ciekawość poznawczą. Celem programu jest stymulacja rozwoju intelektualnego poprzez zaszczepienie w dzieciach pasji, entuzjazmu i motywacji do poznawania matematyki. Program koncentruje się na uzmysłowieniu uczniom, że znajomość matematyki ma namacalny, praktyczny wymiar i pomaga w wielu codziennych czynnościach, co pozwala przełamać lęk i rozbudzić pozytywne nastawienie do „królowej nauk”. Uczniowie dzięki udziałowi w zajęciach kształtują zdolności logicznego myślenia, eksperymentowania, poszukiwania nieszablonowych rozwiązań, krytycznej analizy i pracy zespołowej. Po rocznym pilotażu w 6 katowickich szkołach podstawowych (w którym wzięło udział 322 uczniów), od dnia 1 września 2022 r. program został skierowany do uczniów IV klas szkół podstawowych w wymiarze 1 godziny tygodniowo dla oddziału.

6. „**Uniwersytet Najlepszych**” to pierwszy tego typu program w województwie śląskim mający na celu rozwijanie pasji najzdolniejszych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, laureatów oraz finalistów olimpiad i konkursów przedmiotowych zainteresowanych rozwojem naukowym. Program ma na celu pokazanie bogatej oferty edukacyjnej Uniwersytetu Śląskiego oraz zachęcenie do podjęcia studiów w województwie śląskim. „Uniwersytet Najlepszych” wspiera uczniów w rozwoju ich aktywności poznawczej, pobudza ich innowacyjność oraz kreatywność. Główną metodą pracy w „Uniwersytecie Najlepszych” jest edukacja spersonalizowana oparta na tutoringu. Tutor, pracownik uczelni, jest opiekunem pomagającym w znalezieniu optymalnej ścieżki naukowej ucznia, dostosowaniu jej do jego zainteresowań i potrzeb. Podczas spotkań tutor pracuje z uczestnikiem, podejmując próby trafego rozpoznania jego potencjału, pomaga w odkryciu i rozwinięciu talentów, wspólnie z podopiecznym wyznacza ścieżkę rozwoju oraz motywuje do długotrwałej współpracy w rozwoju osobistym i naukowym. W 2022 roku zrealizowano trzecią edycję programu, w której wzięło udział **10** uczniów katowickich szkół.

7. **Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej**, którego założeniem jest zaktywizowanie młodzieży w środowisku szkolnym w szereg działań profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom i patologiom społecznym, profilaktykę uzależnień oraz życia wolnego od przemocy i agresji.

Zrealizowano następujące działania profilaktyczne w ramach „Programu Profilaktyki Rówieśniczej w Katowicach” w placówkach oświatowych miasta Katowice w roku szkolnym 2021/2022:

- „Dzień Bezpiecznego Internetu”, w ramach którego ogłoszony został konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych pn.: „#Nie lajkuj hejtu”. Celem konkursu było: - podniesienie bezpieczeństwa w Internecie; - zapobieganie cyberprzestępstwom, w tym przemocy oraz mowie nienawiści; -promowanie zachowań chroniących przed zagrożeniami w Internecie, w tym antydyskryminacyjnych oraz rozwijających umiejętności tolerancji. Zadanie polegało na wykonaniu infografiki lub spotu/animacji informującej o wybranym zagrożeniu w Internecie, a także prezentacja propozycji zachowań chroniących przed tego rodzaju zagrożeniami;
- VII Konkurs i Przegląd Spotów Profilaktycznych, wyłaniający najlepsze filmy propagujące kształtowanie otwartości na potrzeby i wartości ludzi, modę na życie bez uzależnień, troskę o drugiego człowieka, jego zdrowie i bezpieczeństwo oraz promujący zdrowie psychiczne i fizyczne jak również bezpieczeństwo w relacjach z ludźmi, a także rozwijający umiejętność pracy w zespole i zainteresowania artystyczne uczniów. Temat przewodni tegorocznego konkursu: „Uważni i Odważni”;
- Miejskie Programy Profilaktyczne: „Bezpieczne Dziecko - Przyjaciel Sznupek”/„Bezpieczny Nastolatek” oraz „Bezpieczna Młodzież”;

- druga edycja projektu profilaktycznego „Razem Raźniej”, którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów i zapobieganie problemom zdrowia psychicznego oraz ryzykownym zachowaniom młodzieży. Szkoła stanowi istotne miejsce do promocji zdrowia psychicznego, a świadomość i kompetencje rodziców i nauczycieli są kluczowym i nieodzownym czynnikiem wspierającym dobrostan psychiczny młodych ludzi. Koordynatorami projektu „Razem Raźniej” byli pracownicy pionu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zatrudnieni w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 5 w Katowicach, Specjalistycznej Poradni Rodzinnej w Katowicach, X Liceum Ogólnokształcącego im. Ignacego Jana Paderewskiego w Katowicach oraz Pałacu Młodzieży im. prof. Aleksandra Kamińskiego w Katowicach. Działania w roku szkolnym 2021/2022 obejmowały dwa moduły:

- 1) akcję informacyjną dotyczącą promocji zdrowia psychicznego,
- 2) organizację zajęć z uczniami i nauczycielami mających na celu wspieranie kondycji psychicznej dzieci i młodzieży.

Przez jednego z koordynatorów opracowany został scenariusz zajęć/warsztatów „Uważni i odważni” mający na celu promowanie zdrowych postaw w zakresie samoobserwacji kondycji psychicznej, normalizowanie troski o własne zdrowie psychiczne, rozwijanie kompetencji w zakresie poszukiwania wsparcia w kryzysach zdrowia psychicznego. Zajęcia realizowane były przez koordynatorów projektu w wyznaczonych terminach na terenie Pałacu Młodzieży, dla grup około 30-32 osób. Zostało zrealizowanych: 15 warsztatów grupowych dla uczniów z 9 szkół podstawowych (w sumie w warsztatach wzięło udział 403 uczniów) oraz 1 warsztat wraz ze szkoleniem z zakresu Interwencji Kryzysowej dla 18 nauczycieli.

W placówkach oświatowych realizowane są również **środowiskowe programy**, których celem jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w formie zajęć pozalekcyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Zajęcia realizowane w katowickich szkołach w ramach środowiskowych programów profilaktycznych to zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym, uczące postaw i zachowań prospołecznych, prezentujące twórcze i inspirujące sposoby spędzania wolnego czasu, integrujące dzieci z różnych środowisk. Zajęcia mają na celu propagowanie alternatywnych, zdrowych i prawidłowych sposobów zaspokajania potrzeb emocjonalnych z wykorzystaniem profilaktyki rówieśniczej i liderkiej, opartej na interakcjach rówieśniczych i osobistym, bezpośrednim zaangażowaniu w działania, w celu najefektywniejszego wykorzystania potencjału dzieci i młodzieży. W roku 2022 środowiskowe programy profilaktyczne realizowane były w **14** placówkach.

Ponadto, uczniowie katowickich szkół zaangażowani są w szereg programów i projektów uczących aktywności obywatelskiej, wrażliwości na potrzeby innych, rozwijających pasje i zainteresowania realizowanych w szkołach przez organizacje pozarządowe. Miasto ogłasza corocznie otwarte konkursy ofert w obszarze edukacja, oświata, wychowanie dot. następujących zadań:

- edukacja antydyskryminacyjna, której celem jest dążenie do poszanowania godności, wolności i prawa do odrębności oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- prowadzenie zajęć popularyzujących wiedzę, innowacyjność i osiągnięcia współczesnej nauki wśród uczniów,
- wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez prowadzenie zorganizowanych akcji społecznych promujących czytelnictwo, sporty umysłowe oraz e-sport wśród społeczności przedszkolnej, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza/potrzeby 2023 rok
1.	Liczba dzieci, które skorzystały z wyjazdu na „zielone szkoły”	772	357	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
2.	Liczba uczniów uczestniczących w dodatkowych zajęciach z zakresu kodowania i programowania	666	604	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku

3.	Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pływania w ramach projektu „Jak ryba w wodzie”	2 095	2 292	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
4.	Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach programu edukacji regionalnej „Serce Metropolii - Katowice moje miejsce na Ziemi”	5 647	4 351	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
5.	Liczba dzieci i młodzieży, która skorzystała z zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów ofert ogłaszanych corocznie w ramach „Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi” w obszarze „edukacja, oświata i wychowanie”	10 462	2 095	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku

Komentarz do powyższych wskaźników:

- dofinansowanie wyjazdów dzieci na tzw. „zielone szkoły” do miejsc czystych ekologicznie, dofinansowane jest w oparciu o dotację celową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Liczba dzieci korzystających z tej formy wyjazdów utrzymywana jest corocznie na zbliżonym poziomie;
- liczba dzieci i młodzieży, która skorzystała w 2022 roku z zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez organizacje pozarządowe zależała od propozycji działań zawartych w ofertach, które zostają wybrane w przedmiotowych konkursach, ogłaszanych corocznie 1 lutego.

Cel szczegółowy 4. Sport, rekreacja i wypoczynek.

Zadanie 1. Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach zimowego oraz letniego wypoczynku.

Realizacja zadania odbywa się w drodze otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych pod nazwą „Akcja Zima 2022 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” oraz „Akcja Lato 2022 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”.

W ramach realizacji tych zajęć katowickie kluby i stowarzyszenia sportowe organizują dla dzieci i młodzieży zajęcia sportowe, które mają charakter otwarty. To znaczy, że w okresie ferii zimowych oraz wakacji letnich wszystkie dzieci z terenu miasta Katowice mogą skorzystać z oferty proponowanej przez dany klub. Z dotacji kluby mogą pokryć następujące rodzaje kosztów potrzebnych do realizacji ww. zadania: wynajem obiektu, wynagrodzenia trenerów i instruktorów, opieka medyczna, ubezpieczenie uczestników, napoje, posiłki, poczęstunek, zakup medali, dyplomów i nagród o charakterze sportowym.

Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w czasie ferii zimowych w terminie 14-25.02.2022 r. oraz podczas wakacji letnich w okresie od 27.06-31.08.2022r. we współpracy z innymi organizacjami i instytucjami organizowały zajęcia świetlicowe oraz wyjścia i imprezy na zewnątrz w ramach akcji „Zima w mieście 2022” i „Lato w mieście 2022”.

W zajęciach organizowanych przez Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe w ramach akcji „Zima w mieście 2022” udział wzięło **146 dzieci** (w tym jedno dziecko, które uczęszczało na zajęcia na podstawie wydanego uzgodnienia w związku z wolnymi miejscami w świetlicach w czasie ferii zimowych). Natomiast z zajęć świetlicowych w ramach akcji „Lato w mieście 2022” skorzystało **199** dzieci, w tym 44 dzieci które uczęszczały na zajęcia na podstawie wydanych uzgodnień w związku z wolnymi miejscami w świetlicach w czasie wakacji letnich.

W 2022 roku świetlicowe i klubowe zajęcia organizowane w okresie ferii zimowych i wakacji letnich cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dzięki realizowanym na terenie placówek akcjom „Zima w mieście 2022” i „Lato w mieście 2022” podopieczni spędzili bezpiecznie czas, pod opieką wykwalifikowanych pracowników świetlic i klubów. Dzieci i młodzież miały możliwość aktywnie uczestniczyć w różnorodnych zajęciach rekreacyjnych, rozwojowych, edukacyjnych i sportowych oferowanych przez placówki. Z oferty tej korzystały także dzieci nieuczęszczające do placówek w roku szkolnym, przyjmowane do świetlic i klubów na kilkutygodniowe turnusy w miejsce wychowanków wyjeżdżających poza miejsce zamieszkania. Rodzice dzieci informowali o swoim zadowoleniu z możliwości skorzystania z tego rodzaju wsparcia, wskazując na wartość,

jaką jest możliwość spędzania przez ich dzieci czasu wolnego od zajęć szkolnych w sposób atrakcyjny i bezpieczny.

- Miejskie Domy Kultury:

Akcja „Zima w mieście 2022”

W ramach akcji „Zima w mieście 2022” w miejskich domach kultury odbyły się warsztaty plastyczne, warsztaty muzyczno-ruchowe z elementami choreografii, warsztaty rękodzieła artystycznego warsztaty edukacyjne i twórcze, warsztaty bazujące na eksperymentach naukowych, warsztaty przyrodnicze i ekologiczne, turnieje gier planszowych, spacery krajoznawcze, gry i zabawy ruchowe, zabawy karnawałowe, projekcje filmowe bajek. Ze względu na sytuację epidemiologiczną zajęcia były prowadzone w zaostrożonym reżimie sanitarnym w zmniejszonych grupach.

Liczba zajęć: **123**.

Akcja „Lato w mieście 2022”

W ramach akcji „Lato w mieście 2022” odbyły się warsztaty plastyczne, wokalne, teatralne, teatralno-musicalowe, teatralno-plastyczne, rękodzielnicze, florystyczne, literackie, zajęcia relaksacyjne, warsztaty ekologiczne gry i zabawy w plenerze, gry logiczne, zajęcia świetlicowe, zabawy i gry integracyjne, zajęcia sportowe. Dodatkowymi atrakcjami dla dzieci były: projekcje filmów, gry terenowe, spotkanie z ciekawymi ludźmi. Organizowano również spacery krajoznawcze i wycieczki m.in.: do kin, teatrów, muzeów, a także do innych miejskich instytucji kultury, takich jak Galeria Sztuki Współczesnej BWA czy Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach.

Liczba zajęć: **236**.

W 2022 roku zajęcia w ramach akcji „Zima w mieście 2022” i „Lato w mieście 2022” odbywały się głównie stacjonarnie i cieszyły się dużym zainteresowaniem. W związku z trwającą wojną w Ukrainie, w ramach akcji „Lato w mieście 2022” w zajęciach brały też udział dzieci z Ukrainy.

- Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach:

Akcja Zima w mieście 2022

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, w ramach akcji „Zima w mieście 2022” zorganizowała cykl stacjonarnych warsztatów ekspresji twórczej pod tytułem „Figlarnia typograficzna – wokół plakatu”. Warsztaty plastyczne dzieliły się na dwie części. Część merytoryczna dostarczyła uczestnikom niezbędnych informacji na temat plakatu. Dzieci dowiedziały się m.in. co to jest plakat i czym się różni od afisza, jaka jest geneza powstawania plakatu polskiego, poznali również dzieła wybitnych plakacistów polskich. W części warsztatowej dzieci przemieniły się w literników, którzy tworzyli dla poszczególnych napisów indywidualne kroje liter. Przed dziećmi stanęło zadanie dostosowania kroju czcionek i kompozycji literniczej m.in. do nazwy ich ulubionego zwierzęcia czy do swojego imienia. Poprzez zabawę dzieci nauczyły się różnych zabiegów plastycznych, środków typograficznych, które są wykorzystywane nie tylko przez projektantów identyfikacji graficznej i użytkowej, ale także przez twórców, którzy tworzą swoje dzieła oparte na literze.

W warsztatach uczestniczyły **133** osoby.

Liczba zajęć: **10**.

Akcja Lato w mieście 2022

W ramach akcji „Lato w mieście 2022” zrealizowano warsztaty ekspresji twórczej pod tytułem „Figlarnia typograficzna”, które odbywały się stacjonarnie w Galerii Sztuki Współczesnej BWA. Inspiracją do działań twórczych były wystawy „Migracje” (wystawa we współpracy z Akademią Sztuk Pięknych) oraz „Kolekcja Grzegorza Schmidta”. Głównym zadaniem warsztatów było stworzenie impulsu dla rozwoju samodzielnej aktywności twórczej dzieci i młodzieży. Uczestnicy warsztatów poznali różne techniki graficzne, za pomocą których wykonywali własne projekty.

W warsztatach uczestniczyły **354** osoby.

Liczba zajęć: **22**.

W zajęciach wzięły udział dzieci oraz młodzież z miejskich domów kultury, klubów osiedlowych, jak również osoby indywidualne.

- Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach

Akcja „Zima w mieście 2022”

W 2022 roku „Ferie z książką” zorganizowano jeszcze w formule hybrydowej (stacjonarnie i online). W wydarzeniach wzięło udział **480** osób, zaś frekwencja podczas książkowych aktywności wyniosła **718** osób. Działania stacjonarne były wsparte aktywnością w przestrzeni wirtualnej, która zgromadziła publiczność liczącą **8 859** osób (kanał YouTube, Facebook, Instagram, blogi biblioteczne).

Do akcji włączyło się **21** filii bibliotecznych.

Liczba zajęć: **90**.

Akcja „Lato w mieście 2022”

„Lato z książką” odbywało się już stacjonarnie, w 19 filiach bibliotecznych i wzięły w nich udział **1 582** osoby, zaś frekwencja podczas książkowych aktywności wyniosła **2 948** osób. Wśród uczestników znalazły się również dzieci z Ukrainy, dla których nie organizowano odrębnych zajęć, lecz postawiono na integrację. Działania online były prowadzone tylko w Szpitalnej Bajkotece (Filia nr 38 w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka), a zgromadziły **5 091** odbiorców.

Liczba zajęć: **231**.

W 2023 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach planuje głównie działania stacjonarne, w dużej mierze skierowane do grup zorganizowanych. Rodzice najczęściej dla dzieci szukają miejsc, gdzie opieka i atrakcje będą zapewnione przez cały czas przebywania opiekunów w pracy. Z uwagi na fakt, iż zauważono również spadek liczby uczestników wydarzeń spowodowany pandemią, trwają starania, aby powoli odbudowywać pozycję Biblioteki w tym zakresie.

- Muzeum Historii Katowic

Akcja „Zima w mieście 2022”

W ramach akcji Muzeum Historii Katowic zorganizowało zajęcia plastyczne pod tytułem „Ozdobna ramka na Twoją fotografię” połączone ze zwiedzaniem wystaw wewnątrz mieszczkańskich. W czasie zajęć projektowano ramkę, w której następnie umieszczano widok dawnych Katowic lub zdjęcie z albumu rodzinnego. Warsztaty pt. „Szkatułka pełna bibelotów” były również połączone ze zwiedzaniem wystaw stałych. Podczas warsztatów poznawano pojęcia związane z wystawą: wnętrza mieszczkańskie, bibeloty, wystrój, buduar, reklamiera i inne. Następnie projektowano pudełko ozdobne z użyciem różnych materiałów plastycznych. W ramach akcji „Zima w mieście 2022” odbyły się również zajęcia warsztatowe „Mały kostiumograf” wzbogacone o konkurs pod tytułem „Co tu nie pasuje” przeprowadzany na wystawie stałej „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”. Zajęcia w ramach Akcji były połączone ze zwiedzaniem wystaw stałych w budynkach Muzeum Historii Katowic, podczas których odbywały się konkursy z nagrodami.

W zajęciach uczestniczyło **246** osób.

Liczba zajęć: **20**.

Akcja Lato w mieście 2022

W trakcie akcji „Lato w mieście 2022” zorganizowano szereg warsztatów dla dzieci, takich jak warsztaty „Ozdobna ramka na Twoją fotografię”, „Mały kostiumograf” czy „Szkatułka pełna bibelotów”, które były również organizowane w czasie ferii zimowych. Ponadto Muzeum Historii Katowic zaproponowało młodym katowiczanom warsztaty twórcze w ramach akcji „Lato z Kilarem” pod nazwą „Muzyka Pana Kilara – awangarda”. Poznając ten nurt muzyki Wojciecha Kilara, uczestnicy mogli zrozumieć niezwykłość awangardy, „doświadczyć” jej oraz stworzyć i wykonać własny utwór. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również zajęcia w ramach „Projekt pocztówki z Nikiszowca” połączone ze zwiedzaniem wystawy czasowej „Detal na Nikiszu”, która prezentowała fotografię detali architektonicznych osiedla. Uczestnicy podczas oglądania ekspozycji najpierw poznawali zagadnienia związane z architekturą, takie jak: loggia, wykusz, tympanon, odrzwia oraz wykorzystanie różnego rodzaju ułożenia cegły w celu uzyskania dekoracyjnego efektu, następnie wykonywali techniką mieszaną projekt pocztówki z uwzględnieniem owego detalu.

W zajęciach uczestniczyło **517** osób.

Liczba zajęć: **28**.

Liczba zajęć i uczestników zwiększyła się ze względu na zniesienie obostrzeń pandemicznych wiosną 2022 r. Wzrosło zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach stacjonarnych, w różnorodnej ofercie warsztatowej adresowanej do uczniów szkół podstawowych, przygotowanej dla grup zorganizowanych. Nadal na stronie internetowej Muzeum Historii Katowic jest dostępna oferta zajęć warsztatowych online.

- **Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”**

Akcja „Zima w mieście 2022”

W ramach akcji „Zima w mieście 2022” w dniach 14 – 21 lutego 2022 r. odbyły się bezpłatne warsztaty artystyczne pod nazwą „Teatr pięciu zmysłów”. Wszystkie zajęcia zrealizowano w formie stacjonarnej.

Z warsztatów skorzystało **191** dzieci.

Liczba zajęć: **12**.

Akcja „Lato w mieście 2022”

W ramach akcji „Lato w mieście 2022” w dniach 18 – 29 lipca 2022 r. realizowano półkolonie „Ptaszarnia”, w **11** spotkaniach warsztatowych wzięło udział **30** dzieci. W Galerii Ateneum, w dniach 18 lipca - 19 sierpnia 2022 r. odbyło się **8** warsztatów towarzyszących wystawie lalek. Uczestniczyło w nich **125** dzieci.

Liczba zajęć: **19**.

W 2022 roku w ramach akcji „Zima w mieście 2022” w porównaniu z 2021 rokiem, odbyło się mniej zajęć, ponieważ nie organizowano zajęć w formie online - wszystkie odbyły się w formie stacjonarnej.

- **Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek**

Akcja „Zima w mieście 2022”

W ramach akcji „Zima w mieście 2022” w Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek, odbyły się warsztaty muzyczne „Tanecznie i tubowo – muzycznie kolorowo” oraz zajęcia w ramach projektu „Podróże Nomadów” - warsztaty oraz wystawa sztuki w Galerii Ściana Sztuki Dziecka. Ponadto zorganizowano emisję koncertu edukacyjnego on-line „Bajki jak z nut” oraz koncerty edukacyjne „Raz na jazzowo” i „W karnawałowych rytmach” organizowane przez Dział Edukacji Muzycznej Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek.

Liczba zajęć: **56**.

Akcja „Lato w mieście 2022”

W okresie wakacyjnym Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek, w ramach projektu Future Artist zorganizowało „Wyprawy twórcze do sztuki”, czyli spotkania z twórczością wybitnych artystów polskich:

- „Wyprawa malarska” - motyw przewodni „Powietrze”
- „Wyprawa rzeźbiarska” - motyw przewodni „Ogień”,
- wystawa dla dzieci „Piękno świata”,
- wędrownie warsztaty twórcze u partnerów w formie kart pracy twórczej i pokazu obrazów połączone ze szkoleniem edukatorów, prowadzone przez Ewę Kokot.

Ponadto ramach akcji „Lato w mieście 2022” zorganizowano warsztaty muzyczne „Zagraj z nami muzykantami!”, prowadzone przez Zdzisława Smuczerowicza.

Liczba odbiorców – **2 594** osoby.

Liczba zajęć: **90**.

Ze względu na sytuację sanitarno-epidemiologiczną w kraju akcja „Zima w mieście 2022” została przeprowadzona częściowo on-line. Akcja „Lato w mieście 2022” miała rozbudowaną ofertę, która była dostosowana do obowiązującego reżimu sanitarnego. Zajęcia cieszyły się sporą popularnością.

Prognoza na rok 2023

- **Akcja „Zima w mieście 2023”**

Akcja „Zima w mieście 2023” jest planowana głównie w formie zajęć stacjonarnych na podobnym poziomie jak miało to miejsce przed pandemią COVID-19.

- Akcja „Lato w mieście 2023”

Akcja „Lato w mieście 2023” w miejskich instytucjach kultury jest planowana na podobnym poziomie jak miało to miejsce w 2022 roku, a zajęcia mają odbywać się stacjonarnie.

Zadanie 2. Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.

Wspieranie działalności klubów i stowarzyszeń sportowych odbywało się w 2022 roku w drodze otwartych konkursów ofert o udzielenie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w celu upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki w celu realizacji następujących zadań:

- „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji” w 2022 r.,
- „Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” w 2022 r. w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, zadanie realizowane przez Uczniowskie Kluby Sportowe,
- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do dnia 30 czerwca 2022r.”,
- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2022r.”,
- „Akcja Zima 2022 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Akcja Lato 2022 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Organizacja uprawiania sportu” w 2022 roku.

Ponadto Wydział Edukacji i Sportu wspierał również działalność katowickich klubów i stowarzyszeń sportowych klubów poprzez:

- przyznawanie dotacji na realizację zadań publicznych w trybie tzw. „Małego Grantu”,
- wspieranie różnych form turystyki,
- wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Środki finansowe przekazywane katowickim klubom sportowym pozwalają im na prowadzenie bieżącej, całorocznej działalności szkoleniowej. Z dotacji pokrywane są m.in. koszty stałe (czynsz, wynajem, obsługa techniczna itp.), sprzęt sportowy, stroje sportowe, akcesoria i urządzenia sportowe, wynagrodzenia trenerów i księgowych, transport na turnieje i obozy, wyżywienie i zakwaterowanie na turniejach i obozach, napoje i drobny poczęstunek itp.

Ponadto miasto Katowice w formie dotacji finansuje również organizację imprez sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców, a także wspomaga w znaczący sposób organizację zajęć dla dzieci i młodzieży pozostającej w mieście w trakcie ferii zimowych (Akcja Zima) oraz wakacji letnich (Akcja Lato).

W zajęciach organizowanych przez kluby i stowarzyszenia uczestniczą tysiące dzieci i młodzieży, dla których uprawianie sportu i rekreacji stanowi alternatywny sposób na spędzanie czasu wolnego, rozwijanie swoich umiejętności i zainteresowań oraz zabawę.

Zadanie 3. Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców miasta.

Realizacja zadania odbywa się w drodze otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych pn.: „Organizacja imprez sportowych i turystycznych w okresie od dnia podpisania umowy do dnia 30 czerwca 2022 r.” oraz „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2022 r.”.

Z dotacji przekazywanej z budżetu miasta Katowice podmioty mogą pokryć następujące rodzaje kosztów, potrzebnych do realizacji zadania: wynajem obiektów, opłaty sędziowskie, opłaty startowe, opiekę medyczną, ubezpieczenie uczestników imprezy, napoje, poczęstunek, zakwaterowanie i wyżywienie uczestników imprezy, zakup medali, pucharów i nagród o charakterze sportowym.

Wspieranie imprez sportowych odbywa się także poprzez ich współorganizację w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych, bezpłatne udostępnianie miejskich obiektów sportowych oraz przekazywanie pucharów, medali i statuetek jako nagród.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza/potrzeby 2023 rok
1.	Liczba miejskich instytucji kultury biorących udział w akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście”	10	10	10
	Liczba zajęć prowadzonych w tych instytucjach	1 390	937	950
2.	Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych w szkołach i placówkach oświatowych w ramach akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście”	Akcja zima 2021 – 3 998 Akcja lato 2021 – 4 521	Akcja zima 2022 – 3 000 Akcja lato 2022 – 5 200	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
3.	Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych przez Uczniowskie Kluby Sportowe, kluby sportowe oraz stowarzyszenia sportowe w ramach akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście”	Akcja Zima 2021 - unieważniona Akcja Lato 2021 - 127	Akcja Zima 2022 - ok. 932, Akcja Lato 2022 - ok. 370	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
4.	Liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki”	39	40	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
5.	Liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych”	33	33	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
6.	Liczba uczestników zadania pod nazwą „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki”	3 172	3 583	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
7.	Liczba uczestników zadania pn.: „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych”	2 123	2 544	Na podobnym poziomie jak w 2022 roku
8.	Liczba imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych organizowanych na terenie miasta	20 imprez sportowych	138	Na poziomie większym niż w 2022 roku

Komentarz do powyższych wskaźników:

- liczba miejskich instytucji kultury, które co roku organizują różnego rodzaju zajęcia, zapewniając katowickim dzieciom i młodzieży atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu, na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na tym samym poziomie. W 2022 r. miejskie instytucje kultury powróciły w większości do stacjonarnej formy prowadzonych zajęć, choć dostępna była również oferta zajęć on-line (szczególnie w ramach akcji „Zima w mieście 2022”). W 2023 r. planowane jest organizowanie zajęć w ramach zadania w formie stacjonarnej, w przypadku akcji „Zima w mieście 2023” na podobnym poziomie, jak miało to miejsce przez pandemią, natomiast w przypadku akcji „Lato w mieście 2023” na podobnym poziomie, jak miało to miejsce w 2022 roku;

- liczba dzieci, które skorzystały z zajęć organizowanych w szkołach i placówkach oświatowych w ramach akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście” od lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Oferta jest bardzo szeroka i obejmuje zarówno zajęcia zamknięte, jak i otwarte, bezpłatne oraz odpłatne. Co roku ok. 50 szkół i placówek oświatowych bierze udział w realizacji ww. zadań;
- zajęcia organizowane przez Uczniowskie Kluby Sportowe, kluby sportowe oraz stowarzyszenia sportowe w ramach akcji „Lato w mieście” i akcji „Zima w mieście” mają charakter otwarty, uczestniczą w nich zarówno zawodnicy klubów i stowarzyszeń, jak i osoby z zewnątrz, korzystające z akcji doraźnie. Dzięki dotacji ze strony miasta katowickie kluby i stowarzyszenia sportowe mogły realizować wymienione zadania przedstawiając bogatą ofertę sportową dla katowickich dzieci i młodzieży, zarówno pod względem różnorodności zajęć, jak ich powszechnej dostępności. Obserwujemy wzrost wskaźnika względem 2021 roku. Prognozujemy ponowny wzrost tego wskaźnika;
- liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pn.: „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki” z roku na rok wzrasta. Na bieżąco rejestrują się nowe uczniowskie kluby sportowe, które składają wnioski do otwartych konkursów ofert starając się o dotację na swoją bieżącą działalność. Ich liczba uzależniona jest również od środków finansowych przeznaczonych w budżecie miasta na realizację tego zadania;
- liczba podmiotów otrzymujących dotację w ramach realizacji zadania publicznego pn.: „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Nie zmienia to faktu, że występuje rotacja podmiotów i nowe kluby również starają się o dotację na swoją bieżącą działalność;
- liczba uczestników zadania pn.: „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki” rokrocznie wzrastała wraz z ilością podmiotów otrzymujących dotację na realizację przedmiotowego zadania publicznego. Równocześnie kluby realizujące ww. zadanie starają się sukcesywnie zwiększać liczbę zawodników przeprowadzając dla nich dodatkowe nabory. Obserwujemy, że liczba uczestników zadania wzrosła względem 2021 roku;
- liczba uczestników zadania pn.: „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” rokrocznie wzrastała wraz z ilością podmiotów otrzymujących dotację na realizację przedmiotowego zadania publicznego. Równocześnie kluby realizujące ww. zadanie starają się zwiększać sukcesywnie liczbę zawodników przeprowadzając dla nich dodatkowe nabory. Obserwujemy, że liczba uczestników zadania wzrosła względem 2021 roku;
- w 2022 roku nastąpił znaczny wzrost ilości imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych organizowanych na terenie miasta Katowice przez kluby i stowarzyszenia sportowe względem 2021 roku. Podmioty organizując imprezy korzystają z dotacji w ramach otwartych konkursów ofert, ze współfinansowania imprez w ramach współorganizacji w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz przekazywania pucharów, medali i statuetek jako nagród.

Priorytet 3 Wspieranie funkcjonowania rodzin ze specyficznymi trudnościami, stanowiącymi zagrożenia rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci

Cel szczegółowy 1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zadanie 1. Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania zostały ujęte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025. Program ten objęty jest osobnym sprawozdaniem).

Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zajmującą się udzielaniem pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz innymi kryzysami takimi jak np. śmierć, syndrom suicydalny, rozwód, utrata pracy itp. Do zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej należy m.in. zapewnienie pomocy psychologicznej, w tym interwencji kryzysowej, poradnictwa specjalistycznego (w tym prawnego), prowadzenie działań interwencyjnych, a także pomoc w uzyskaniu schronienia. Ośrodek Interwencji Kryzysowej stanowi jedno z ogniw sieci pomocowej budowanej przez różne instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Sytuacja taka sprzyja doskonaleniu form współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz osób poszkodowanych i zwiększa efektywność podejmowanych działań.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej znajduje się również siedziba osób obsługujących od strony organizacyjno-technicznej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza/potrzeby 2023 rok
1.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	836	901	Na podobnym poziomie jak w 2022 r.
2.	liczba uruchomionych w roku sprawozdawczym „Niebieskich Kart” w rodzinach	316	374	Na podobnym poziomie jak w 2022 r.
3.	Liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS	56	44	Na podobnym poziomie jak w 2022 r.
4.	Liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych i edukacyjnych	0	0	15
5.	Liczba osób stosujących przemoc uczestniczących w programach edukacyjno-korekcyjnych	21	20	Na podobnym poziomie jak w 2022 r.

Komentarz do powyższych wskaźników:

- liczba rodzin objętych w danym roku procedurą „Niebieskie Karty” jest sumą rodzin, wobec których w poprzednich latach została ona uruchomiona (i nie jest zamknięta) oraz liczby uruchomionych procedur w danym roku sprawozdawczym. Z porównania danych za 2021 r. i 2022 r. wynika, że w 2022 r. roku ich liczba wyraźnie wzrosła. Wynikać to może z wydłużenia prowadzenia procedury w danej rodzinie oraz wzrostu liczby uruchomionych procedur. Przewiduje się zatem, że liczba rodzin objętych tą formą pomocy interwencyjnej będzie się w 2023 r. utrzymywać na podobnym poziomie;
- do uruchomienia procedury „Niebieskie Karty” jest uprawnionych pięć podmiotów (policja, pomoc społeczna, oświata, ochrona zdrowia i gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych). Z porównania danych wynika, że w 2022 r. liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” wzrosła. Ilość wszczynanych w danym roku procedur zależy od ilości zgłoszeń pochodzących głównie od osób poszkodowanych oraz świadków. Przewiduje się, że w 2023 r. ilość zgłoszeń utrzymuje się będzie na podobnym poziomie;
- w rodzinach, w których występuje przemoc, bezpieczeństwo dzieci, ich potrzeby oraz prawidłowy rozwój, są narażone na depryzację. Zatem Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oferuje pomoc także dzieciom, aby pomóc im dojść do równowagi i zminimalizować skutki trudnych doświadczeń. Z porównania danych wynika, że liczba dzieci korzystających z pomocy utrzymuje się na podobnym poziomie. Przewiduje się, że potrzeby w tym zakresie w 2023 r. będą wyglądać podobnie;
- głównym celem programów o charakterze psychoedukacyjnym i terapeutycznym realizowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest łagodzenie skutków negatywnych doświadczeń członków rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej. Program terapeutyczno-psychologiczny kierowany do osób stosujących przemoc nie był realizowany w 2022 r., ponieważ większe zapotrzebowanie było na zajęcia korekcyjno-edukacyjne. Podobną sytuację przewiduje się w 2023 r. Z kolei Program edukacyjno-wsparciowy kierowany do osób doświadczających przemocy nie był realizowany, ponieważ, pomimo trwającego naboru, nie udało się pozyskać odpowiedniej liczby uczestników. W 2023 r. planuje się wznowienie zajęć;
- program korekcyjno-edukacyjny realizowany jest w celu zahamowania, ograniczenia i powstrzymania zjawiska przemocy domowej. Uczestnictwo w zajęciach jest dobrowolne. Z porównania danych wynika, że liczba osób uczestniczących w zajęciach utrzymuje się na podobnym poziomie. Przewiduje się, że w 2023 r. sytuacja będzie analogiczna.

Cel szczegółowy 2. Profilaktyka i leczenie uzależnień

Zadanie 1. Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

W ramach zadania w 2022 r. realizowano:

- terapię uzależnienia prowadzoną w formie oddziału dziennego dla osób ze znacznym upośledzeniem w funkcjonowaniu społecznym przez Centrum Psychiatrii w Katowicach na zlecenie Urzędu Miasta Katowice. Liczba uczestników: **28**, liczba osobodni: **560**;

- program terapeutyczny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików, w ramach którego zrealizowano zajęcia dla 2 grup terapeutycznych dla **20** uczestników. Liczba zrealizowanych godzin wyniosła **141**;
 - zajęcia prowadzone przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe JEDRUŚ przy ul. Macieja 10 w Katowicach dla **80** uczestników. Liczba zrealizowanych godzin spotkań wyniosła **600**;
 - zajęcia prowadzone przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe DWÓJKA przy ul. Bp H. Bednorza 22 w Katowicach – przeprowadzono **1 825** godzin zajęć i spotkań dla **478** uczestników, ponadto udzielono **449** porad i informacji telefonicznych, **152** porady w ramach pierwszego kontaktu;
 - „Telefon zaufania, w tym w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy domowej” prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe DWÓJKA przy ul. Bp H. Bednorza 22 w Katowicach. Udzielono **2 000** porad (dyżur codziennie w godz. 18.00-6.00);
 - w ramach wyjazdów o charakterze terapeutyczno-rehabilitacyjnym Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe DWÓJKA zorganizowało:
 - **14** dniowy obóz terapeutyczno-integracyjny, w którym uczestniczyło **38** osób,
 - **5** dniowe zimowisko integracyjno-rozwojowe, w którym uczestniczyło **19** osób,
 - Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich Małe Ciche zorganizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno - Turystyczne, w którym uczestniczyło **75** osób;
 - Punkt Konsultacyjny i Pomocy Kryzysowej przy ul. Opolskiej 9 w Katowicach prowadzony przez Wspólnotę Dobrego Pasterza, z pomocy którego skorzystało **960** osób i udzielono **4 080** godzin porad (projekt „Mam wartość w oczach”);
 - w ramach Poradni dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych i Współzależnionych prowadzonej przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii przy ul. Warszawskiej 19 w Katowicach zrealizowano:
 - terapię indywidualną dla **217** osób,
 - terapię rodzinną dla **32** osób,
 - spotkania grupy edukacyjno-motywującej dla **25** osób,
 - spotkania grupy dla rodziców dla **17** osób,
 - poradnictwo dla **1 431** osób.
 - Łącznie ww. wsparciem objęto **1 722** osób, w ramach **1 984** godzin;
 - Poradnia Specjalistyczna STREFA ZMIANY mieszcząca się w Katowicach przy ul. Ligockiej 5 prowadzona przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii - z pomocy terapeuty, psychologa lub psychiatry dla dzieci, młodzieży oraz opiekunów i wychowawców skorzystało **333** osób w ramach **769** godzin.
- W sumie we wszystkich w/w programach wzięło udział **3 753** osób. Łącznie na przeprowadzenie porad i spotkań poświęcono **11 959** godzin.

Zadanie 2. Prowadzenie ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

W ramach prowadzenia ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego wydano:

- **200** wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego złożone przez członków rodzin, MOPS, Policję, Prokuraturę lub inne instytucje;
- **63** opinie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu sporządzonych na zlecenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 3. Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.

W 2022 roku realizowano następujące programy:

- Środowiskowe Programy Profilaktyczne prowadzone w **14** szkołach, z których skorzystało **2 091** uczestników. Zrealizowano w sumie **2 885** godzin zajęć;

- Programy Profilaktyczne realizowane podczas zajęć lekcyjnych przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii tj.:
- „**Debata**” - 40 edycji programu (3 godz. lekcyjne w jednej edycji programu – razem 120 godzin) dla **808** uczestników;
- „**ARS – jak dbać o miłość**” – 20 edycji programu (6 godz. lekcyjnych w jednej edycji programu – razem 120 godzin) dla **1 018** uczestników;
- „**Smak życia, czyli debata o dopalaczach**” – 30 edycji programu (2 godz. lekcyjne w jednej edycji programu – razem 60 godzin) dla **636** uczestników;
- „**Cukierki**” – 55 edycji programu (2 godz. lekcyjne w klasach I-III - razem 110 godzin) dla **1 044** uczestników;
- „**Zaplatani w sieci**” – 55 edycji programu (2 godz. lekcyjne - razem 110 godzin) dla **1 058** uczestników.

Razem z ww. programów skorzystało **4 564** uczestników w ramach **520** godzin lekcyjnych zajęć;

- Program „**Nie wiesz co robić? Rób dobro!**” (streetworking, wsparcie i poradnictwo wobec osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami, spotkania, warsztaty, koncerty i wyjazdy profilaktyczno-edukacyjne) zorganizowany przez Wspólnotę Dobrego Pasterza Klub „Wysoki Zamek” ul. Gliwicka 96 w Katowicach dla **2 084** osób, w sumie zrealizowano **7 080** godzin.

Łącznie w ww. programach uczestniczyło **8 739** osób w ramach **10 485** godzin zajęć.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza/potrzeby 2023 rok
1.	Liczba osób uzależnionych i ich rodzin, które skorzystały z pomocy terapeutyczno-rehabilitacyjnej	1 308	3 753	4 000
2.	Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego	216	200	200
3.	Liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych	63	63	61
4.	Liczba uczestników programów profilaktycznych	7 610	8 739	8 000

Komentarz do powyższych wskaźników:

- porównanie wskaźników na przestrzeni ostatnich dwóch wskazuje na bardzo duży wzrost liczby osób uzależnionych i ich rodzin objętych pomocą terapeutyczno-rehabilitacyjną. Wynika to z powrotu, po okresie ograniczeń epidemiologiczno-sanitarnych związanych z pandemią COVID-19, do pełnej działalności organizacji pozarządowych i placówek świadczących tego rodzaju pomoc oraz uruchomieniem nowych miejsc pomocy;
- również w zakresie programów profilaktycznych realizowanych w szkołach nastąpił wzrost liczby uczestników, co wynika z uruchomienia nowego programu dotyczącego uzależnień behawioralnych.

Priorytet 4 Przeciwdziałanie ubóstwu rodzin z dziećmi i zabezpieczenie socjalne

Cel szczegółowy 1. Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.

Zadanie 1. Wsparcie materialne udzielane dzieciom w formie świadczeń z pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w którym ustalana jest sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa osób/rodzin oraz w oparciu o politykę świadczeń, istniała możliwość złożenia wniosku o udzielenie pomocy w formie dofinansowania do kolonii organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Jednym z ważniejszych zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapewnienie dożywiania dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin, w stosunku do których istnieją uzasadnione przesłanki o możliwości wykorzystania środków finansowych niezgodnie z przeznaczeniem oraz z rodzin, które nie są w stanie zapewnić swym dzieciom zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, w tym odpowiedniego dożywiania.

Głównymi realizatorami dożywiania dzieci i młodzieży były:

- placówki oświatowe we współpracy z Wydziałem Edukacji i Sportu oraz Centrum Usług Wspólnych,
- podmiot niepubliczny wyłoniony zgodnie z procedurą ustawy Prawo zamówień publicznych:
- „Stachu i Przyjaciele sp. z.o.o.” – firma przygotowująca i dowożąca gorące posiłki uczniom Szkoły Podstawowej nr 7 Specjalnej, Szkoły Podstawowej nr 55 Specjalnej oraz Szkoły Podstawowej nr 61 Specjalnej. W okresie wakacji letnich w każdej z dzielnic miasta dyżurowały szkoły wydające posiłki. Dzięki przyjęciu takiego rozwiązania, możliwe było zapewnienie wszystkim potrzebującym dzieciom dożywiania, także w okresie przerw w nauce szkolnej.

W 2022 roku z pomocy w formie dożywiania organizowanego w placówce oświatowej skorzystało także 1 777 dzieci z terenu Ukrainy, które przybyły do Polski w związku z konfliktem zbrojnym. Tym samym każde dziecko, niezależnie od kryterium dochodowego, miało możliwość skorzystania z pomocy w formie obiadu przez okres dwumiesięczny. Pomoc dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, mogła być kontynuowana także po zakończeniu tego okresu. W przypadku dzieci uczęszczających do przedszkola pomoc udzielana była także w formie śniadania i podwieczorku.

Zadanie 2. Świadczenie z rządowego Programu „Rodzina 500+”.

Program „Rodzina 500+” został wprowadzony 1 kwietnia 2016 roku znacząco wpływając na bezpieczeństwo ekonomiczne rodzin. Rodziny inwestują w rozwój dzieci, przeznaczając środki na ich edukację, zdrowie oraz aktywność społeczno-kulturalną.

Od 1 kwietnia 2016 roku do 31 grudnia 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ww. ustawę. W ramach realizacji ustawy przyznawane było świadczenie wychowawcze, które wynosiło 500 zł miesięcznie na dziecko. Przyznanie świadczenia nie było uzależnione od sytuacji dochodowej rodziny.

Od 1 stycznia 2022 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych, natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach do 31 maja 2022 roku wypłacał świadczenia przyznane na podstawie wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 roku. W związku z wygaśnięciem zadań w 2022 r. realizowane były również wypłaty środków w ramach programu „Rodzina 500+” po odwieszeniu postępowań za zaległe okresy oraz na skutek wydanych rozstrzygnięć w zakresie koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych na obszarze Unii Europejskiej.

Zadanie 3. Świadczenie z rządowego programu „Dobry start”.

Od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował rządowy program „Dobry start”. W ramach programu, dla każdego dziecka rozpoczynającego rok szkolny, zostało wypłacone jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł.

Od 1 lipca 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej rozpatrywał wnioski złożone do 30 listopada 2020 roku, w stosunku do których postępowanie zostało zawieszona. Od 1 lipca 2021 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021 rok	2022 rok	Prognoza /potrzeby 2022 rok
1.	Liczba dzieci, które skorzystały z dofinansowania do wypoczynku letniego	0	60	60
2.	Liczba dzieci, które skorzystały z dofinansowania do „zielonej szkoły”	0	0	0
3.	Liczba dzieci, które otrzymały wyprawkę szkolną	0	0	0
4.	Liczba dzieci objętych dożywianiem dodatkowym	0	0	0
5.	Liczba dzieci, które otrzymały dofinansowanie do biletów na dojazd do szkoły	0	0	0
6.	Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą w formie posiłków	2 322	2 252	2 208
7.	Liczba dzieci, dla których wypłacono świadczenie z programu „Dobry start”	285	0*	0*

8.	Liczba dzieci, dla których wypłacono świadczenie wychowawcze	43 274	40 822	80**
----	--	--------	---------------	------

* zadanie przekazane do ZUS

** zadanie przekazane do ZUS - wypłacane będą świadczenia przyznane po podjęciu zawieszono postępowania oraz w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego za poprzednie okresy świadczeniowe.

Komentarz do powyższych wskaźników:

- w latach 2020-2021, z uwagi na pandemię wirusa COVID-19 i wprowadzone na terenie kraju obostrzenia, wypoczynek letni nie był organizowany. W 2022 r. z dofinansowania do wypoczynku skorzystało 60 dzieci. W 2023 r. planuje się przyznać tę formę pomocy na poziomie z 2022 roku;
- pomoc w formie dożywiania udzielana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest pomocą niezbędną w procesie wspierania rodziny. Realizacja tego zadania jest zasadniczym elementem zapobiegania ubóstwu rodzin i niedożywieniu wśród dzieci.

III. Podsumowanie i rekomendacje

Przeprowadzona analiza działań wynikających z założeń „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” pozwala na sformułowanie wniosków, iż w 2022 roku:

- wspierano rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez stałe rozwijanie bezpłatnego poradnictwa i usług asystenckich na rzecz rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności (bezpłatne poradnictwo specjalistyczne, usługa asystenta rodziny);
- aktywnie wspierano działania placówek wsparcia dziennego zapewniających pobyt dla dzieci i młodzieży;
- realizowano działania na rzecz rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa oraz zapewniano opiekę dla dzieci do lat 3;
- realizowano programy wspierające rodziny oraz wpływające na poprawę warunków ich życia;
- wyrównywano szanse edukacyjne dzieci i młodzieży poprzez udzielanie im wsparcia finansowego;
- wzbogacano ofertę edukacyjną dla dzieci i młodzieży oraz wspierano uzdolnionych uczniów;
- wspierano realizację zadań służących aktywnemu spędzaniu czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz działania mające na celu wzbogacenie oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży;
- realizowano działania służące podnoszeniu aktywności fizycznej, upowszechnianiu zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- realizowano działania profilaktyczne oraz działania służące rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez realizację programów skierowanych do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych;
- realizowano wsparcie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez programy profilaktyczno – edukacyjne oraz wspieranie placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzonych przez organizacje pozarządowe;
- udzielano wsparcia finansowego dla dzieci głównie poprzez pomoc w formie posiłków czy dofinansowania do wypoczynku letniego,

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się rozwijanie dotychczasowych form i kierunków oddziaływań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

IV. Źródła finansowania programu

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota	Klasyfikacja budżetowa (rozdział)	Uwagi
Priorytet 1.					
Cel szczegółowy 1: Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego					
1	Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	MOPS	141 442,53 zł	85219	
2	Świadczenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych	WPS	139 999,93 zł	85218	Wykonanie za 2022 r.
3	Zapewnienie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin ukierunkowanej na niesienie pomocy członkom rodziny w celu ich lepszego funkcjonowania oraz terapii środowiskowej dzieci, młodzieży i ich rodzin	MOPS	257 210,16 zł	85154 85219 85504	w tym: Pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży realizowana w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
4	Prowadzenie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków				
5	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi	MOPS	1 143 463,83 zł	85154 85504	Zadanie częściowo realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
6	Wsparcie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego	MOPS	2 829 837,08 zł	85153 85154 85504	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
		WPS	2 051 643,00 zł 2 014 200,00 zł	85153 85154	
7	Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	WPS	45 140,71 zł	85595	Wykonanie za 2022 r.

8	Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim	Żłobek Miejski	22 676 373,95 zł	85516	Wykonanie za 2022 r.
9	Wsparcie dla rodzin z dziećmi poprzez dotowanie miejsc w żłobkach niepublicznych	WPS	8 942 400,00 zł	85516	Wykonanie za 2022 r.
10	Program „Katowicka Karta Mieszkańca”	WI	225 874,74 zł	75095	
		Miejskie jednostki kultury i sportu	3 510 153,15 zł		Jednostki kultury: 63 385,90 zł; MZUiM - 1 555,00 zł; Pałac Młodzieży - 206,00 zł; MOSIR - 594 368,25 zł; Katowickie Wodociągi S.A. - 2 850 638,00
11	Ogólnopolska „Karta Dużej Rodziny”	WOiZ	20 571,00 zł	85503	
RAZEM:			43 998 310,08 zł		
Priorytet 2.					
Cel szczegółowy 1: Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży					
1	Pomoc finansowa i rzeczowa uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	WEiS	633 066,29 zł	85415	Środki z dotacji: 506 452,92 zł środki z miasta: 126 613,37 zł
			157 733,44 zł		Dofinansowanie na zakup podręczników szkolnych i materiałów edukacyjnych „Wyprawka szkolna”
			93 490,96 zł	85495	Stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów z Ukrainy - środki z Funduszu Pomocy
Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów					
1	Wyróżnianie i nagradzanie dzieci i młodzieży	WEiS	327 249,00 zł	85416	Program stypendialny „Prymus” - dane na podstawie wykonania w 2022
			59 821,51 zł	73095	Realizacja programu „Uniwersytet Najlepszych” dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego
Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży					
1	Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych	WEiS	148 070,00 zł	85412	„Zielone szkoły” CUW środki z dotacji: 13 910 zł Środki z miasta: 5 390 zł
					„Zielone szkoły” jednostki oświatowe środki z dotacji: 76 420 zł Środki z miasta:

					52 350 zł
			404 436,00 zł		Zajęcia z zakresu kodowania i programowania Projekt realizowany w roku szkolnym 2021/2022
			1 165 299,30 zł	80195	Zajęcia z pływania w ramach projektu „Jak ryba w wodzie”. Uczniowie klas III szkół podstawowych (zakwalifikowano 2660 uczniów) - dowóz uczniów 323 187,66 zł - wynajem torów pływackich i opieka ratowników 842 111,64 zł
			992 788,00 zł	80115 80116 80117 80120 80121 80134	Program Edukacji Regionalnej „Serce Metropolii”. Kalkulacje przeprowadzono na podstawie liczby oddziałów z roku szkolnego 2021/2022 i 2022/2023 (obliczono wartość średnioroczną)
			75 300,00 zł	80195	„Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi” w obszarze „edukacja, oświata i wychowanie”
Cel szczegółowy 4: Sport, rekreacja i wypoczynek					
		WEiS	29 998,38 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na dany rok.
		WEiS	30 000,00 zł	92605	
		ŚTLiA "Ateneum"	2 000,00 zł	92106	Akcja zima w mieście
		Miejskie Domy Kultury	9 968,94 zł	92109	
		MDK „Bogucice-Zawodzie”	0,00 zł		
		MDK „Koszutka”	286,69 zł		
		MDK „Ligota”	5 384,84 zł		
		MDK „Południe”	3 400,00 zł		

1	Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach zimowego oraz letniego wypoczynku	MDK „Szopienice-Giszowiec”	897,41 zł				
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	93,17 zł	92110			
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	4 000,00 zł	92113			
		MBP w Katowicach	1 800,00 zł	92116			
		Muzeum Historii Katowic	5 000,00 zł	92118			
		ŚTLiA "Ateneum"	28 268,82 zł	92106			
		Miejskie Domy Kultury	59 698,24 zł	92109			
		MDK „Bogucice-Zawodzie”	38 402,13 zł				
		MDK „Koszutka”	404,35 zł				
		MDK „Ligota”	11 769,64 zł				
		MDK „Południe”	7 600,00 zł				
		MDK „Szopienice-Giszowiec”	1 522,12 zł				
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	499,69 zł	92110			
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	8 000,00 zł	92113			
		MBP w Katowicach	10 360,50 zł	92116			
		Muzeum Historii Katowic	5 000,00 zł	92118			
					Akcja lato w mieście		
		2	Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	WEiS	1 666 028,56 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na dany rok Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Miejskiego
					898 577,90 zł	85153	
85154							

					Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
3	Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców miasta		89 358,22 zł	92605	
RAZEM:			6 905 906,92 zł		
Priorytet 3					
Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie					
1	Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania zostały ujęte Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie)	MOPS	203 968,23 zł	85154	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Cel szczegółowy 2: Profilaktyka i leczenie uzależnień					
1	Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi	WPS	110 628,68 zł	85153	Środki wydatkowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2022 rok
			492 604,00 zł	85154	
		MOPS	486 006,53 zł	85154	
2	Prowadzenie ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego	WPS	120 856,00 zł	85154	j.w. Koszt wynagrodzenia z udział w posiedzeniach Komisji, opłaty za opinie biegłych sądowych oraz koszty sądowe.
3	Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami	szkoły	219 588,68 zł	85153	Programy realizowane przez jednostki oświatowe w 2022 roku
			224 381,60 zł	85154	
		WPS	78 327,00 zł	85153	j.w.(zlecenie realizatorom zewnętrznym)
			109 581,00 zł	85154	
RAZEM:			2 045 941,72 zł		
Priorytet 4					
Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.					
1	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (dofinansowanie wypoczynku letniego, dofinansowanie „zielonej szkoły”, wyprawki szkolne, dożywianie dodatkowe, bilety dla dzieci na dojazd do szkoły)	MOPS	111 900,00 zł	85214	Dofinansowano wypoczynek letni.

2	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (obiady dla dzieci i młodzieży)	MOPS	3 836 458,12 zł	85230	Zadanie realizowane w ramach programu osłonowego
RAZEM:			3 948 358,12 zł		
Razem koszt całkowity			56 898 516,84 zł		
Łączna suma kosztów realizacji „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” w 2022 r. wyniosła 56 898 516,84 zł . W tabelach powyżej nie uwzględniono środków w ramach rządowych Programów: „Rodzina 500+” oraz "Dobry start" z uwagi na fakt, iż są one finansowane z budżetu państwa. Poniżej zamieszczono koszt programów w 2022 roku.					
Priorytet 4					
Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.					
1	Rządowy Program „Rodzina 500+”	MOPS	102 646 910,29 zł	85501	Z dniem 1.06.2022 r. realizatorem zadania jest ZUS
2	Świadczenie z rządowego programu „Dobry start”	MOPS	0,00 zł	85504	Realizatorem zadania jest ZUS.
RAZEM:			102 646 910,29 zł		

Źródła finansowania programu w 2023 roku (potrzeby w 2023 roku)

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota	Klasyfikacja budżetowa (rozdział)	Uwagi
Priorytet 1.					
Cel szczegółowy 1: Wsparcie systemowe środowiskowe i instytucjonalne rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - doskonalenie warunków udzielania wsparcia środowiskowego					
1	Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	MOPS	133 728,00 zł	85219	
2	Świadczenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych	WPS	0,00 zł	85218	Nie zaplanowano środków finansowych w budżecie miasta na 2023 rok
3	Zapewnienie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin ukierunkowanej na niesienie pomocy członkom rodziny w celu ich lepszego funkcjonowania oraz terapii środowiskowej dzieci, młodzieży i ich rodzin	MOPS	302 313,00 zł	85154 85219 85504	
4	Prowadzenie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków				
5	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi	MOPS	1 382 679,00 zł	85154 85504	
6	Wsparcie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego	MOPS	3 370 233,00 zł	85153 85154 85504	
			2 133 709,00 zł	85153	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023r.
		WPS	2 042 768,00 zł	85154	
7	Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	WPS	510 000,00 zł	85595	Środki finansowe zabezpieczone w budżecie miasta Katowice na 2023 r.

8	Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim	Żłobek Miejski	26 564 079,00 zł	85516	Środki finansowe zabezpieczone w budżecie miasta Katowice na 2023 r.
9	Wsparcie dla rodzin z dziećmi poprzez dotowanie miejsc w żłobkach niepublicznych	WPS	9 185 400,00 zł	85516	Środki finansowe zabezpieczone w budżecie miasta Katowice na 2023 r.
10	Program „Katowicka Karta Mieszkańca”	WI	290 182,00 zł	75095	
		Miejskie jednostki kultury i sportu	4 378 674,00 zł		jednostki kultury: 67 152,00 zł; MZUiM - 6 220,00 zł; Pałac Młodzieży - 1 000,00 zł; MOSiR - 740 000,00 zł; Katowickie Wodociągi S.A - 3 564 302,00 zł
11	Ogólnopolska „Karta Dużej Rodziny”	WOiZ	73 639,00 zł	85503	
RAZEM:			50 367 404,00 zł		
Priorytet 2.					
Cel szczegółowy 1: Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży					
1	Pomoc finansowa i rzeczowa uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	WEiS	1 812 480,00 zł	85415	Środki z dotacji: 1 438 000 zł Środki z miasta: 374 480 zł
			157 734,00 zł		Dofinansowanie na zakup podręczników szkolnych i materiałów edukacyjnych „Wyprawka szkolna”- zaplanowano wg wykonania z 2022 roku
Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów					
1	Wyróżnianie i nagradzanie dzieci i młodzieży	WEiS	0,00 zł	85416	Program stypendialny „Prymus” - nie zaplanowano środków
			60 000,00 zł	73095	Realizacja programu „Uniwersytet Najlepszych” dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego
Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży					

1	Wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych	WEiS	375 890,00 zł	85412	„Zielone szkoły” CUW środki z dotacji: 24 300 zł środki z miasta: 17 160 zł „Zielone szkoły” jednostki oświatowe środki z dotacji: 201 060 zł środki z miasta: 133 370 zł
			979 709,00 zł	80101	zajęcia z zakresu kodowania i programowania. Projekt realizowany od roku szkolnego 2021/2022
			1 657 340,00 zł	80195	Zajęcia z pływania w ramach projektu „Jak ryba w wodzie”. Uczniowie klas III szkół podstawowych (zakwalifikowano 2 604 uczniów wg stanu uczniów na 31.12.2022); dowóz uczniów - 523 000 zł; wynajem torów pływackich i opieka ratowników – 1 134 340 zł
			1 099 164,00 zł	80115 80116 80117 80120 80121 80134	Program Edukacji Regionalnej „Serce Metropolii”. Kalkulacje przeprowadzono na podstawie liczby oddziałów z roku szkolnego 2022/2023
			50 000,00 zł	80195	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na dany 2023 rok

Cel szczegółowy 4: Sport, rekreacja i wypoczynek

1	Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach zimowego oraz letniego wypoczynku	WEiS	20 000,00 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na dany rok
		WEiS	20 000,00 zł	92605	
		ŚTLiA "Ateneum"	5 000,00 zł	92106	Akcja zima w mieście
		Miejskie Domy Kultury	9 235,00 zł	92109	
		MDK „Bogucice-Zawodzie”	0,00 zł		
		MDK „Koszutka”	800,00 zł		
		MDK „Ligota”	5 385,00zł		

		MDK „Południe”	2 000,00 zł		
		MDK „Szopienice-Giszowiec”	1 050,00 zł		
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	100,00 zł	92110	
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	60 860,00 zł	92113	
		MBP w Katowicach	- zł	92116	
		Muzeum Historii Katowic	36 000,00 zł	92118	
		STLiA "Ateneum"	5 000,00 zł	92106	
		Miejskie Domy Kultury	26 352,00 zł		
		MDK „Bogucice-Zawodzie”	0,00 zł		
		MDK „Koszutka”	3 200,00 zł		
		MDK „Ligota”	13 652,00 zł	92109	
		MDK „Południe”	8 000,00 zł		
		MDK „Szopienice-Giszowiec”	1 500,00 zł		
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach	500,00 zł	92110	
		Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek	0,00 zł	92113	
		MBP w Katowicach	18 000,00 zł	92116	
		Muzeum Historii Katowic	0,00 zł	92118	
					Akcja lato w mieście
2	Współpraca z Uczniowskimi Klubami Sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami sportowymi oraz organizacjami pozarządowymi mająca na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	WEiS	1 540 000,00 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na dany rok Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
			900 000,00 zł	85153	
				85154	
3	Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców miasta		60 000,00 zł	92605	

RAZEM:		8 893 364,00 zł			
Priorytet 3					
Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie					
1	Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania zostały ujęte Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie)	MOPS	278 377,00 zł	85154	
Cel szczegółowy 2: Profilaktyka i leczenie uzależnień					
1	Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi	WPS	128 849,00 zł	85153	Środki planowane do wydatkowania w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok
			581 836,00 zł	85154	
		MOPS	642 233,00 zł	85154	
2	Prowadzenie ustawowej procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego	WPS	125 917,00 zł	85154	j.w. Koszt wynagrodzenia za udział w posiedzeniach Komisji, opłaty za opinie biegłych sądowych oraz koszty sądowe.
3	Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami	szkoły	246 044,00 zł	85153	Programy realizowane przez jednostki oświatowe w 2023 roku
			248 767,00 zł	85154	
		WPS	80 309,00 zł	85153	j.w.
			169 588,00 zł	85154	
RAZEM:		2 501 920,00 zł			
Priorytet 4					
Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.					
1	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (dofinansowanie wypoczynku letniego, dofinansowanie „zielonej szkoły”, wyprawki szkolne, dożywianie dodatkowe, bilety dla dzieci na dojazd do szkoły)	MOPS	250 000,00 zł	85214	Wypoczynek letni
2	Wsparcie udzielane rodzinom w formie świadczeń z pomocy społecznej (obiady dla dzieci i młodzieży)	MOPS	3 552 414,00 zł	85230	
RAZEM:		3 802 414,00 zł			
Razem koszt całkowity		65 565 102,00 zł			

Łączna suma kosztów planowanych na realizację „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023” w 2023 r. wynosi **65 565 102,00 zł**. W tabelach powyżej nie uwzględniono środków w ramach rządowych Programów: „Rodzina 500+” oraz „Dobry start” z uwagi na fakt, iż są one finansowane z budżetu państwa. Poniżej zamieszczono planowany koszt programów w 2023 roku.

Priorytet 4

Cel szczegółowy 1: Zapobieganie ubóstwu rodzin, w tym: niepełnych, o niskich dochodach, wielodzietnych.

1	Rządowy Program „Rodzina 500+”	MOPS	0,00 zł	85502	Realizatorem zadania jest ZUS
2	Świadczenie z rządowego programu „Dobry start”	MOPS	0,00 zł	85504	Realizatorem zadania jest ZUS
RAZEM:			- zł		